

ZAHRANIČNÍ POLITIKA ČESKÉ REPUBLIKY

data

9/2007

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ

PREZIDENT ČESKÉ REPUBLIKY

6.9. Proběhla další koordinační schůzka o zahraniční politice ČR s prezidentem

Prezident republiky Václav Klaus přijal na Pražském hradě předsedu vlády ČR Mirka Topolánka, ministra zahraničních věcí Karla Schwarzenberga a místopředsedu vlády ČR pro evropské záležitosti Alexandra Vondru.

Šlo o pravidelnou schůzku nejvyšších ústavních představitelů o české zahraniční politice zejména v souvislosti s nadcházejícím Valným shromážděním OSN v New Yorku a říjnovým summitem v Portugalsku. Cílem schůzky bylo koordinovat postoje tak, aby Česká republika na těchto mezinárodních fórech postupovala ve stejném směru.

10.9. Prezident přijal velvyslance Ázerbájdžánu, Mexika, Finska, Kypru, Vietnamu a Egypta

Prezidentu republiky Václavu Klausovi předali na Pražském hradě své pověřovací listiny tito noví rezidentní velvyslanci:

J. E. pan Tahir Taghizade, nový mimořádný a zplnomocněný velvyslanec Ázerbájdžánské republiky se sídlem v Praze,

J. E. pan José Luise Bernal Rodríguez, nový mimořádný a zplnomocněný velvyslanec Spojených států mexických se sídlem v Praze,

J. E. pan Hannu Veikko Kyröläinen, nový mimořádný a zplnomocněný velvyslanec Finské republiky se sídlem v Praze,

J.E. pan Achilleas Antoniadés, nový mimořádný a zplnomocněný velvyslanec Kyperské republiky se sídlem v Praze,

J. E. pan Vuong Thua Phong, nový mimořádný a zplnomocněný velvyslanec Vietnamské socialistické republiky se sídlem v Praze,

J.E. paní Amal Mostafa Mohamed Kamel Mourad, nová mimořádná a zplnomocněná velvyslankyně Egyptské arabské republiky se sídlem v Praze.

13.9. Prezident Klaus přijal ministerského předsedu Vietnamské socialistické republiky

Prezident republiky Václav Klaus přijal na Pražském hradě ministerského předsedu Vietnamské socialistické republiky Nguyena Tan Dunga. Hovořili spolu zejména o ekonomických vztazích.

14.9. Prezident přijal předsedu mongolského parlamentu

Prezident republiky Václav Klaus přijal na Pražském hradě předsedu Velkého státního churalu Mongolska pana Danzana Lundeejantsana. Oba představitelé spolu hovořili o bilaterální spolupráci mezi Českou republikou a Mongolskem zejména v oblasti obchodu, investic, školství a o projektech, které Mongolsko realizuje díky rozvojové pomoci z České republiky.

18.9. Prezident odvolal Jana Kohouta

Prezident republiky Václav Klaus odvolal podle čl. 63 odst. 1 písm. e) Ústavy České republiky Jana Kohouta z funkce mimořádného a zplnomocněného velvyslance ČR při Evropské unii.

20.9. Prezidenti V4 bilancovali tři roky v EU

Slabiny i přednosti tříletého působení čtyř visegrádských států (V4) v Evropské unii bilancovali prezidenti Česka, Maďarska, Slovenska a Polska na schůzce v zámku Keszthely u maďarského jezera Balaton. Prahu na dvoudenním summitu V4 zastupuje prezident Václav Klaus.

"Všichni se dívají velmi realisticky, všichni vidí přínosy, všichni jsou si vědomi i celé řady problémů," řekl ČTK a Českému rozhlasu Klaus po prvním dnu jednání. To se hlavně soustředilo na otázku, nakolik je V4 s to v evropských otázkách vystupovat společně a jak zlepšit koordinaci, aby se visegrádským státům častěji podařilo prosadit své názory.

"Všechny čtyři země si uvědomují, že budou silnější, budou-li pohromadě," zdůraznil. Úspěšné prosazení se však podle Klause potřebuje i nalézt spojení mezi starými členskými státy EU i mít připravený alternativní názor v podobě předem připraveného a promyšleného stanoviska.

Za přirozené však prezident pokládá i odlišné názory v lůně V4, jak se i zde projevilo.

"Přišel jsem s heslem českého předsednictví Evropa bez bariér. Překladatel to překládal a - nepozorností, přeřeknutím se, omylem - to přeložil jako Evropa bez hranic. Řekl jsem ne, ne, ne, pozor, to je omyl, to my vědomě říkáme bez bariér, a nikoliv bez hranic. Vyvinula se okolo toho debata, která ukázala odlišné důrazy. Maďarsko chce Evropu bez hranic, my a zejména Slovensko chceme Evropu bez bariér, ale s hranicemi," řekl.

Náměstek šéfa české diplomacie Tomáš Pojar za úspěch V4 - ve spojení s dalšími státy - považuje kupříkladu to, že zrušení hraničních kontrol se nebude déle odkládat.

20.9. Prezident jmenoval Milenu Vicenovou velvyslankyní ČR při EU

Prezident republiky Václav Klaus jmenoval podle čl. 63 odst. 1 písm. e) ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky Milenu Vicenovou do funkce mimořádné a zplnomocněné velvyslankyně ČR při Evropské unii.

21.9. Visegrádští prezidenti proti omezením při rozšíření Schengenu

Prezidenti čtyř visegrádských zemí (V4) se společně ohradili proti případným snahám o další omezení při cestování přes rakouské hranice po vstupu Česka, Maďarska, Polska a Slovenska do schengenského prostoru ke konci letošního roku. Rakousko totiž údajně usiluje ještě o přechodné období, které by zrušení kontrol na jeho hranicích oddálilo.

"Vybízáme vlády našich čtyř zemí, aby vystoupily proti rakouskému postoji," prohlásil maďarský prezident Lázsló Sólyom na závěr dvoudenního summitu zemí takzvané visegrádské čtyřky v Keszthely. "Nelze připustit, aby naše země byly vystaveny omezením, byť jen přechodného rázu," řekl a zdůraznil, že všechny státy V4 jsou plně připraveny vstoupit do Schengenu nejpozději k 31. prosinci 2007.

Slovenský prezident Ivan Gašparovič si zase postěžoval na postavení "mladších členů" unie, kteří se podle něj musejí potýkat s bariérami na pracovním trhu či přísnějšími požadavky, které na ně EU klade.

Čtyři prezidenti se také shodli na požadavku, aby Ukrajincům, Bělorusům a dalším občanům nečlenských zemí byla po rozšíření Schengenu víza vydávána zdarma. Podle Poláka Lecha Kaczyńskiego sice panují neshody s režimem v Minsku, ale to by nemělo vytvářet překážky pro cestování obyčejných Bělorusů. "Neměli bychom vytvářet komplikace pro občany třetích zemí. Víza ano, ale bezplatně," připojil se Václav Klaus.

I mezi zeměmi V4 se vyskytují rozdílné zájmy a názory, avšak podle prezidentů je záhodno se soustředit na body, kde se zájmy shodují a kde se vyplatí postupovat společně; podle Kaczyńskiego by mělo jít o "vlajkové lodě" V4.

Václav Klaus zase zdůrazňoval potřebu postoupit v odstraňování existujících překážek v Evropské unii, na což se míní soustředit i české předsednictví v první půlce roku 2009. Debata o nové smlouvě EU se na pořad jednání nedostala - rozhodnutí totiž padlo už na červnovém summitu v Bruselu. "Vlak se rozjel. Je to poněkud zvláštní vlak. Má motor, ale nemá brzdy (...)," podotkl Klaus s tím, že "už není o čem diskutovat". Hostitelem příštího setkání hlav států V4 bude napřesrok slovenský prezident.

24.9. Klaus: Globální růst teplot je v historickém kontextu malý

Zvýšení globálních teplot v posledních letech, desetiletích a stoletích bylo v historickém porovnání velmi malé a jeho důsledky na člověka a jeho aktivity jsou v podstatě zanedbatelné, řekl v projevu na setkání světových představitelů ke globálnímu oteplování prezident České republiky Václav Klaus. Konferenci, která se konala v New Yorku, organizoval generální tajemník OSN Pan Ki-mun.

Podle Klause, "hrozba spojená s hypotetickým budoucím globálním oteplováním vychází výlučně z velmi spekulativních prognóz, nikoli z vědecky ověřené minulé zkušenosti a z rozpoznání jejích trendů a tendencí. V rozporu s mnoha sebevědomými a samoučelnými výroky ohledně příčin probíhajících klimatických změn žádný vědecký konsenzus neexistuje."

Celý problém navíc má podle Klause také velmi důležitý regionální aspekt, kdy různá úroveň ekonomického rozvoje, životní úrovně a bohatství v různých místech světa vede k tomu, že je každé plošné, celosvětové, jednoduché řešení příliš nákladné a do značné míry diskriminační. Současné rozvinuté země podle jeho slov nemají právo jakýmkoli dalším způsobem zatěžovat méně rozvinuté země.

Klaus v projevu doporučil, aby OSN zorganizovala dva paralelní mezivládní panely o klimatických změnách a publikovala dvě konkurenční zprávy. "Podmínkou jakékoli efektivní a racionální debaty je zbavit se jednostranného monopolu," řekl s tím, že nezbytným výchozím bodem by bylo poskytnutí stejné nebo alespoň srovnatelné finanční podpory oběma skupinám vědců.

Český prezident poznamenal, že by bylo tragickou chybou vyhlašovat vítězství jedné skupiny nad druhou, protože argumenty obou stran sporu - tedy těch, kdo věří v dominantní úlohu člověka v nedávných klimatických změnách, i těch, kdo podporují hypotézu o převážně přírodní příčině klimatických výkyvů - jsou natolik silné, že jim musíme pozorně naslouchat.

"Výsledkem tohoto sporu uvnitř klimatologie je to, že někteří z nás žádají okamžitou akci, zatímco jiní před ní varují. Racionální chování vždy závisí na porovnání velikosti a pravděpodobnosti rizika a velikosti nákladů, jak se tomuto riziku vyhnout," dodal Klaus.

"Jako zodpovědný politik, jako ekonom, jako autor knihy o ekonomice klimatických změn, s vědomím všech dostupných dat a argumentů docházím k závěru, že je riziko velmi malé, že jsou náklady na to, jak se mu vyhnout, neúnosně vysoké a že je

aplikace fundamentalisticky interpretovaného principu předběžné opatrnosti chybnou strategií," uvedl Klaus.

V závěrečných doporučeních poté navrhl, aby si jednotlivé členské země OSN více vzájemně naslouchaly a učily se z chyb i úspěchů jiných. "Každá země by si měla vytvořit svůj vlastní program jak se stavět k důsledkům případných klimatických změn a hlavně by měla mít možnost rozhodnout se sama, jakou prioritu přidělí tomuto problému," řekl.

Projev prezident zakončil lehce ironickou poznámkou: "Myslím, že můžeme začít šetřit energií tím, že se tento sál a tato budova budou méně klimatizovat."

Klausovo vystoupení na půdě OSN však ostře kritizovali ekologičtí aktivisté. Podle Vojtěcha Koteckého z Hnutí Duha tkví "potíž s Klausem" v tom, že zatímco členové panelu vedou praktickou debatu o stupních Celsia, tunách exhalací, milionech lidí a dolarech nákladů, prezident pronáší ideologické řeči. Jan Rovenský z ekologické organizace Greenpeace zase prezidentův projev pochopil jako vzkaz rozvojovým zemím, které sice nepřispívají ke znečištění skleníkovými plyny ve stejné míře jako rozvinutý svět, ale budou se muset vypořádat s dramatickými dopady oteplování.

Schůzka označovaná jako neformální se koná den před zahájením všeobecné rozpravy Valného shromáždění OSN. Jejím hlavním cílem je dát politický impuls před konferencí OSN o klimatu v prosinci na indonéském ostrově Bali, kde mají začít jednání o nástupci Kjótského protokolu.

25.9. Prezident uskutečnil bilaterální jednání během zasedání 62. Valného shromáždění OSN

Prezident republiky Václav Klaus uskutečnil při příležitosti zasedání 62. Valného shromáždění OSN bilaterální jednání s prezidentem Brazílské federativní republiky Lizem Ináciem Lula da Silvou, s prezidentem Kolumbijské republiky Álvaro Uribem Velezem a s prezidentem Nigerijské federativní republiky Umarem Yar'Adua. Jedním z témat byla kandidatura České republiky na místo nestálého člena Rady bezpečnosti Organizace spojených národů.

26.9. Prezident Klaus v rozpravě o reformě OSN a o české kandidatuře do RB

Český prezident Václav Klaus je přesvědčen, že Organizace spojených národů, včetně její Rady bezpečnosti, musí odrážet realitu dneška a ne realitu světa, jaký byl před 62 lety, kdy OSN vznikla. Reformy OSN jsou podle něho nezbytné, protože svět se změnil. Na mezinárodní scéně vyrostly giganty, které si zaslouží být ve struktuře OSN zastoupeny úplně jinak.

Na toto téma hodlá Klaus promluvit ve všeobecné rozpravě na Valném shromáždění OSN v New Yorku.

Prezident si ale zároveň nemyslí, že fungování OSN se musí za každou cenu zrychlit a učinit operativnější. "Docílit tohoto zpružnění, zefektivnění a zvýšení akceschopnosti OSN je jedině na úkor různorodosti názorů a postojů členských zemí," řekl českým novinářům v New Yorku. Podle něho by to znamenalo, že některé státy "budou převálcovány". "To je postoj, se kterým nemohu souhlasit," prohlásil prezident.

V projevu chce hovořit i o kandidatuře České republiky do křesla nestálého člena Rady bezpečnosti. Této otázce se Klaus i český ministr zahraničí Karel Schwarzenberg věnují v New Yorku při řadě setkání se zahraničními státníky, které žádají o podporu při hlasování.

Klaus i Schwarzenberg jsou v odhadu výsledku voleb do rady optimističtí. "Principiálně je ten ohlas pozitivní a naše země je respektována," řekl prezident.

Nicméně oba připouštějí, že vítězství není jisté. Chorvatsko, které kandiduje proti České republice, je podle šéfa české diplomacie silným a dobře připraveným soupeřem. Volby do Rady bezpečnosti se mají uskutečnit 16. října.

27.9. Klaus doporučuje, aby OSN naslouchala hlasu a názorům všech zemí

Český prezident Václav Klaus je přesvědčen, že v OSN je třeba nalézt rozumný kompromis mezi akceschopností a dodržováním základních demokratických pravidel. "Můžeme docílit velmi rychlého zjednodušení všech procedur, budeme rozhodovat za pár hodin, ale bude to za strašlivou cenu ušlápnutí spousty hlasů," řekl českým novinářům na okraj zasedání Valného shromáždění OSN.

Klausa, který navštívil jednání OSN v New Yorku poprvé, zaujaly názory rozvíjejících se zemí. Stanoviska velkých zemí známe a dnes a denně se propírají v médiích, ale neměli bychom podceňovat menší země, abychom nezůstali stát opodál, varoval.

Při dvoustranných jednáních během zasedání se Klaus setkal především s představiteli zemí Asie, Afriky a Latinské Ameriky, u nichž se snažil získat podporu pro zvolení České republiky do Rady bezpečnosti OSN na období 2008 až 2009.

Setkal se například se svazijským králem Mswatim III. a s předsedou vlády Guineje Martinhem Ndafem Kabim, který slíbil, že ČR hlas jeho země při volbách do rady dostane. Klaus jednal i se švýcarskou prezidentkou Micheline Calmyovou-Reyovou; ta mu ovšem sdělila, že její země dá při volbě nestálých členů Rady bezpečnosti přednost Chorvatsku, které je protikandidátem České republiky.

Z projevů na Valném shromáždění ho zaujala mimo jiné řeč nikaragujského prezidenta Daniela Ortegy, který podle něho pronášel věci, které by si netroufla ani vláda komunistického Československa v 50. letech. Odmítl názor, že vystoupení iránského prezidenta Mahmúda Ahmadínežáda znamenalo průběh zasedání. Nemyslím si, že by jeden proslov znamenal nějaký diametrální průlom, řekl. S Ahmadínežádem si setkání nicméně nenaplánoval, i když uvedl, že česká diplomacie s Íránem jistý dialog udržuje.

Za zajímavou a intenzivní výměnu názorů označil český prezident hodinu a půl dlouhou debatu o lidských právech, kterou na okraj zasedání Valného shromáždění v úterý v New Yorku uspořádal americký prezident George Bush.

Ke kulatému stolu pozval 16 prezidentů a premiérů, které považuje za názorově blízké, řekl Klaus. "Myslím že jsme se při tomto dialogu neztratili. Byla to velmi užitečná výměna názorů," uvedl.

S Bushem se setkal ještě na recepci, kterou americký prezident uspořádal pro zahraniční státníky v hotelu Waldorf-Astoria.

27.9. Prezident uskutečnil v New Yorku další bilaterální jednání

Prezident republiky Václav Klaus se v rámci 62. zasedání Valného shromáždění OSN setkal s prezidentkou Švýcarské konfederace Micheline Calmyovou-Reyovou, s ministerským předsedou Guinejské republiky Lansanem Kouyatem s prezidentem Senegalské republiky Abdoulayem Wadem a s Jeho Výsostí Mswatim III., králem Svazijska. Jedním z témat bilaterálních schůzek byla kandidatura České republiky na místo nestáleno člena Rady bezpečnosti OSN na funkční období 2008 – 2009

29.9. Viceprezident Cheney v rozhovoru s Klausem ocenil ochotu ČR jednat o radaru

Ochotu České republiky jednat o vybudování radaru americké protiraketové obrany na jejím území ocenil v pátek 28. 9. 2007 při rozhovoru s českým prezidentem Václavem Klausem viceprezident Spojených států Richard Cheney.

Ze setkání v Salt Lake City ve státě Utah vyplynulo, že Česká republika stojí o spolupráci s USA i o americkou přítomnost v Evropě a že Spojené státy považuje v bezpečnostní oblasti za hlavního strategického spojence. Pro Českou republiku je důležité jak členství v Evropské unii, tak udržení úzkých partnerských vztahů se Spojenými státy, řekl ČTK český velvyslanec ve Washingtonu Petr Kolář, který se jednání zúčastnil.

Problematika výstavby radaru je proces, který má svá demokratická pravidla, připomněl podle Koláře prezident. S českou veřejností, která se k radaru staví spíše odmítavě, je třeba pracovat. Výsledek nelze předjímat, musíme respektovat demokratický rozhodovací proces, uvedl Klaus.

Upozornil, že nezáleží na tom, jak radar nazývají jeho oponenti, "ale jak jsme schopni jim odpovědět a vést debatu", citoval prezidenta Kolář.

Za důležité v této souvislosti Klaus označil, že do České republiky přijíždí řada amerických představitelů, včetně členů Kongresu. Přivítal nadcházející návštěvu amerického ministra obrany Roberta Gatese, protože debatu o radaru je třeba "vést intenzivně a otevřeně".

Cheney ocenil rovněž spolupráci s Českou republikou při operacích v Afghánistánu, Iráku a na Balkáně. Při zmínce o srbské provincii Kosovo vyslovil Klaus názor, že je třeba brát v úvahu nejen listopadové volby v Kosovu, ale i prosincové volby v Srbsku. Srbský prezident Boris Tadić je podle Klause mimořádně prozápadně orientovaný politik, který v dané vnitropolitické situaci v Srbsku nemůže jinak, než hájit celistvost státu a odmítat oddělení Kosova. Byla by fatální chyba brát v úvahu jen vnitropolitické aspekty z Kosova a nevnímat vnitropolitické aspekty srbské, řekl podle Koláře Klaus.

Klaus rovněž v Salt Lake City pronesl na konferenci konzervativní organizace Rada pro národní politiku přednášku na téma klimatických změn a setkal se s guvernérem státu Utah Jonem Huntsmanem.

**PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA**

4.9. Rakouští aktivisté kritizují návštěvu českých poslanců v Temelíně

Protitemelínští aktivisté z hornorakouského spolku Atomstopp kritizovali pondělní (3. 9. 2007) návštěvu českých zákonodárců v jaderné elektrárně Temelín. "Tříhodinová prohlídka a devítistránkové stanovisko přesvědčily české zákonodárce o bezpečnosti Temelína, zatímco 1200 stran mezinárodní expertizy je nadále zatajováno," tvrdí odpůrci Temelína ve svém prohlášení.

"Nechat si za tři hodiny vysvětlit bezpečnostní nedostatky Temelína, to neodpovídá dramatickosti nevyřešených problémů," uvádí se v novém prohlášení Atomstoppu, který se odvolává na mezinárodní zprávu z října 2005, jež byla vypracována na objednávku odpůrců Temelína a údajně dokumentuje trvající nedostatky.

"Český úřad pro jadernou bezpečnost na to dosud reagoval jen devítistránkovým technickým stanoviskem. Víc ale zřejmě není třeba, když to stačilo, aby byli čeští poslanci a senátoři plně přesvědčeni o bezpečnosti elektrárny," uvádějí rakouští aktivisté.

Již v pondělí 3. 9. 2007 vydali prohlášení, v němž nabádali předsedu české části česko-rakouské parlamentní skupiny Jana Kasala, aby se "nenechal oslepit nablýskanými podlahami v Temelíně, které mají zakrýt trvající bezpečnostní nedostatky".

Skupina devíti českých poslanců a senátorů si v prohlédla Temelín s cílem dobře se připravit na další kolo rozhovorů meziparlamentní skupiny, které se má konat 17. a 18. září ve Vídni. Na prohlídku byli pozváni i rakouští poslanci. Ti však při minulém jednání v Praze nabídku setkat se přímo v elektrárně odmítli a na návštěvu Temelína nepřijel žádný.

"Kromě technických a technologických záležitostí jsme měli možnost se setkat s lidmi, kteří jsou ve svém oboru profesionálové. Pro mě a pro mé kolegy je to bezesporu posílení našich argumentů a naší pozice před blížícím se jednáním," uvedl šéf české části skupiny.

18.9. Jednání temelínské komise opustili poslanci za FPÖ

Jednání česko-rakouské parlamentní komise, která se zabývá bezpečnostními otázkami jaderné elektrárny Temelín, v pondělí 17. 9. 2007 opustili dva členové rakouské části komise. V obou případech jde o zástupce krajně pravicové strany Svobodných (FPÖ), poslance Norberta Hofera a Wenera Neubauera. Na jednání chybí i český reprezentant - stínový ministr obchodu a průmyslu Milan Urban (ČSSD).

Absence rakouských zástupců je výsledkem vystupňovaného sporu mezi Svobodnými a předsedou rakouské části komise Albrechtem Konecnym. Konecny, který je sociálnědemokratickým (SPÖ) poslancem horní komory rakouského parlamentu, Spolkové rady, již před pondělním (17. 9. 2007) začátkem zasedání popudil Svobodné tím, že z jednání vyloučil jejich údajného experta Rolanda Eggera, předního protitemelínského aktivistu. Konecny to zdůvodnil tím, že role organizátora protestů a experta jsou neslučitelné.

Krátce po zahájení zasedání komise se pokusili zástupci Svobodných ve sporu s Konecnym pokračovat, což však Konecny nepřipustil. Oba poslanci FPÖ pak opustili jednací sál.

Na incident upozornila Rakouská lidová strana (ÖVP) v prohlášení, v němž označuje postup FPÖ za "trapné představení", které však nezabrání komisi v seriózní práci. Prohlášení ÖVP zároveň upozorňuje na to, že oba zástupci Svobodných chyběli již minulý týden na přípravných rozhovorech rakouské části komise.

Český člen komise, stínový ministr obchodu a průmyslu Milan Urban (ČSSD) oznámil, že do Vídně nepojede, už poté, co rakouští členové komise odmítli navštívit Temelín. V tiskovém prohlášení (18. 9. 2007) zdůraznil, že bezpečnost Temelína nelze posuzovat na dálku.

"Skutečnost, že rakouští kolegové odmítli Temelín navštívit a přesvědčit se na místě, zda jsou plněny mezinárodní standardy pro provoz jaderného zařízení a zda je dohoda z Melku řádně respektována, pro mě znamená, že se dohodnout nechtějí," uvádí Urban.

Soudí, že souhlas s vytvořením komise byl chybou nynější české vlády, protože rakouská strana komise využívá jen pro kritiku Česka, ale nikoli pro skutečná jednání. Možnost řešení spatřuje Urban jen v obecné debatě o budoucnosti jaderného programu v rámci Evropské unie.

Na pořadu jednání byly především referáty jaderných expertů obou stran k otázkám technického stavu Temelína a diskuse k těmto referátům. Předseda české části komise Jan Kasal (KDU-ČSL) v pondělí 17. 9. 2007 ČTK řekl, že by považoval za velký pokrok, kdyby se alespoň jeden nebo dva ze sedmi technických bodů, které jsou na pořadu jednání, podařilo uzavřít.

18.9. Meziparlamentní komise k Temelínu dosáhla nečekaného pokroku

Česko-rakouská parlamentní komise, která se zabývá bezpečnostními otázkami jaderné elektrárny Temelín, na zasedání ve Vídni nečekaně vyřešila polovinu sporných bodů. Na závěr dvoudenního jednání to oznámili předsedové obou částí komise Jan Kasal a Albrecht Konecny. Označili to za významný pokrok i potvrzení správnosti záměru spojit rozhovory politiků a odborníků. Závěry práce komise však budou muset teprve zhodnotit parlamenty a vlády obou zemí.

Komise se při své druhé schůzce zabývala technickými otázkami, k nimž se detailně vyjadřovali experti obou stran a poté odpovídali na otázky politiků. Podle společného prohlášení dospěla k názoru, že čtyři z osmi bodů (jeden z původních sedmi byl nakonec rozdělen na dvě části) byly vyjasněny tak, že se jimi není třeba při dalších zasedáních zabývat.

Jde o body "Integrita komponent primární smyčky - nedestruktivní zkoušky", "Kvalifikace bezpečnostně významných komponent", "Výpočty v souvislosti s radiologickými následky nadprojektových havárií" a "Směrnice pro řešení těžkých havárií".

Strany se dohodly i na dodatečném předložení podkladů, upřesnění vyžádané dokumentace, případně na dodatečných expertních konzultacích k bodům "Seismicita v dané lokalitě" a "Kvalifikace ventilů", uvádí prohlášení.

Konstatuje, že pozice se významně nepřiblížily jen v bodech "Vysokoenergetické potrubí na úrovni 28,8 metru" a "Integrita tlakové nádoby a tlakové teplotní šok".

Rakouští odpůrci Temelína v první reakci vyzdvihují body, v nichž nebylo dosaženo shody. I zástupci opozičních politických stran Zelených, Svobodných (FPÖ) a Svazu pro budoucnost Rakouska (BZÖ) výsledek v prvních reakcích spíše kritizují a poukazují na to, že právě klíčové otázky zůstávají otevřené.

Jednání komise v pondělí opustili dva členové její rakouské části, zástupci krajně pravicové strany Svobodných (FPÖ) Norbert Hofer a Werner Neubauer. Absence byla výsledkem sporu mezi Svobodnými a předsedou rakouské části komise Albrechtem Konecnym. Konecny z jednání vyloučil jejich údajného experta Rolanda Eggera, předního protitemelínského aktivisty, a zdůvodnil to tím, že role organizátora protestů a experta jsou neslučitelné. Svobodní jsou v Rakousku největšími stoupenci protitemelínských aktivistů a nemají zájem na jakémkoli pokroku jednání.

Na jednání chyběl i český člen komise, stínový ministr obchodu a průmyslu Milan Urban (ČSSD). Ten oznámil, že do Vídně nepojede, už poté, co rakouští členové komise odmítli navštívit Temelín.

**PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
SENÁT**

4.9. Předseda Senátu jednal s vicepremiérem Alexandrem Vondrou

Do akcí v rámci českého předsednictví EU, které zemi čeká v roce 2009, se zapojí i obě komory parlamentu. Kromě společných jednání parlamentních výborů se uvažuje i o zasedání předsedů zákonodárných orgánů evropské sedmadvacítky. Po jednání s vicepremiérem pro záležitosti EU Alexandrem Vondrou to uvedl předseda Senátu Parlamentu ČR Přemysl Sobotka.

„Role parlamentů v EU se zvýrazňuje a Senát na tom hodlá nadále pracovat. Své kroky bude v každém případě koordinovat s Poslaneckou sněmovnou,“ uvedl po jednání Přemysl Sobotka.

11.9. Přemysl Sobotka: Litva podporuje výstavbu amerického radaru v ČR

Litva má pozitivní pohled na případné umístění radaru amerického protiraketového deštníku v České republice. Po jednání ve Vilniusu to ČTK řekl předseda českého Senátu Přemysl Sobotka.

"Chápu, že je to součást bezpečnostní strategie celého kontinentu," poznamenal Sobotka, který se v Litvě setkal s prezidentem Valdasem Adamkusem, premiérem Gediminasem Kirkilasem a ministrem zahraničí Petrasem Vaitiekunasem. Podceňovat Írán a Severní Koreu by podle Sobotky bylo nebezpečné. Pokud tyto země v současnosti rakety schopné zasáhnout Evropu nemají, je budování systému podle něj dobrou prevencí.

V Litvě se šéf horní komory českého parlamentu bavil i o energetické politice Evropské unie, pro kterou je nyní dominantním tématem diverzifikace energetických zdrojů. "Já mám rád jaderné elektrárny, které jsou už dnes bezpečné," podotkl předseda Senátu. Proto prý ocenil rozhodnutí Vilniusu stavět novou jadernou elektrárnu, která však má být dokončena až v roce 2015.

V rámci EU je nyní potřeba daleko intenzivněji jednat se všemi evropskými partnery o prosazení společné energetické strategie, která by brala v potaz zájmy všech členských zemí, shodl se Sobotka s litevskými politiky. "Máme velmi přátelské vztahy. Po několika větvách jsme vždy zjistili, že máme velmi podobná stanoviska a není potřeba mnoha slov k porozumění," dodal Sobotka.

11.9. Litva podporuje raketovou obranu Evropy

Vedle evropských témat byla otázka uvažovaného vybudování radarové základny u nás a raketové základny v Polsku během všech oficiálních jednání také diskutovaným tématem. Stanovisko litevských politiků bylo a je kladné,“ uvedl po setkání s litevským premiérem Gediminasem Kirkilasem předseda českého Senátu Přemysl Sobotka.

Ten vede oficiální senátní delegaci, která ukončila pracovní jednání v hlavním městě Litvy Vilniusu.

Předseda Senátu jednal rovněž se svým protějškem, předsedou Sejmu Litevské republiky V. Muntianasem, s ministrem zahraničí P. Vaitiekunasem a také s prezidentem Litvy Valdasem Adamkusem. „Pan prezident podpořil mojí snahu o vytvoření užšího rámce pro spolupráci Visegrádské čtyřky a skupiny pobaltských zemí,“ řekl po setkání s prezidentem Přemysl Sobotka.

„Bavili jsme se s litevskými kolegy o našich zkušenostech z fungování EU, o styčných bodech, které jsou agendou jak Visegrádské skupiny tak i skupiny Pobaltských zemí. Jde především o koordinaci v rámci společné zemědělské, energetické a bezpečnostní politiky EU,“ podotkl Přemysl Sobotka.

„Našli jsme ve všech tématech shodu. Já jsem se zajímal o souvislosti demokratizačních procesů východních sousedů Litvy – Ukrajiny, Běloruska, Moldávie a dalších zemí, mí kolegové se zajímali o stav jednání s USA kolem radaru a o naše priority v době předsednictví EU v roce 2009,“ dodal předseda Senátu.

Přemysl Sobotka navštívil vedle zakončené návštěvy Litvy rovněž Estonsko a Lotyšsko.

„Naše senátní delegace je složená ze senátorů napříč politickým spektrem, jsou se mnou zástupci všech politických klubů Senátu. Zahraniční politika Senátu, parlamentní diplomacie, by se neměla jednoduše odvíjet od aktuálního politického vlivu, ale od dlouhodobých zájmů ČR. Těmi je koordinace postupů se zeměmi v rámci EU, hledání společných témat a prosazování společných stanovisek. Nejde o to vytvářet bloky proti někomu nebo proti něčemu, ale vždy na prosazení konkrétního tématu, na kterém se shodneme. Proto jsme tady v Pobaltí a já věřím, že naše mise v těchto ohledech bude úspěšná,“ řekl dále Přemysl Sobotka.

12.9. Přemysl Sobotka jednal s estonskými představiteli

Předseda Senátu Parlamentu ČR Přemysl Sobotka jednal v rámci své cesty do pobaltských států s estonskými politiky. Sešel se s předsedkyní estonského parlamentu Ene Ergmou a s předsedou vlády Estonska Andrussem Ansipem.

„Stejně jako v Litvě, i tady jsem našel podporu a shodný pohled na témata, která Českou republiku zajímají. Při jednání s paní Ergmou jsme se shodli na třech zásadních otázkách, které považujeme oba za klíčové v dalších negociačních procesech v rámci EU. Je to především otázka energetiky, diverzifikace jejích zdrojů a to včetně využití jaderné energie, dále otázka bezpečnosti, která je pro Estonce klíčová a rovněž otázka společné zemědělské politiky a její reformy,“ uvedl Přemysl Sobotka.

„Také s premiérem Ansipem jsme se o těchto tématech bavili. V Estonsku velmi pozorně sledují vývoj jednání o možném umístění radarové základny USA v České republice a vyjadřují tomuto projektu plnou podporu,“ dodal předseda Senátu.

Přemysl Sobotka vedl senátní delegaci, která v průběhu pěti dnů navštívila všechny tři pobaltské země. Návštěva Estonska bude zítra pokračovat jednáním s estonským prezidentem a poté delegace pokračuje do Lotyšska. Úvod cesty strávili senátoři v Litvě.

„Tato naše pracovní cesta jasně ukazuje, že s Pobaltím máme více společného, než se může zdát. Vedle společných historických zkušeností je to i podobný pohled na další fungování EU, na bezpečnost Evropy a to nejen ve vojenském smyslu slova, ale také v energetice a v jejích zdrojích a trasách, kudy do Evropy proudí plyn a ropa. Vzhledem k blížícímu se českému předsednictví EU je dobré znát názory těchto členských zemí a, pokud je to možné, dále je sbližovat,“ prohlásil Přemysl Sobotka.

14.9. Sobotka: Pobaltské státy chtějí mít s Ruskem korektní vztahy

Pobaltské státy si přejí korektní vztahy se sousední Ruskou federací a takové vztahy jsou i cílem Česka. ČTK to na závěr své návštěvy Litvy, Estonska a Lotyšska řekl předseda českého Senátu Přemysl Sobotka. Dodal, že jej osobně potěšila kladná reakce představitelů pobaltských států na možnost stavby radaru amerického protiraketového systému v České republice.

"Oni jako přímí sousedé nechtějí mít vztahy s Ruskem nějak špatné, a to i přesto, že se nebojí říct nahlas svůj názor. To je důležité,“ prohlásil Sobotka. Vztahy tří pobaltských zemí, které byly dříve součástí Sovětského svazu a nyní jsou členy EU i NATO, s Moskvou jsou v současnosti napjaté. Rusko pobaltské země obviňuje z

utlačování ruskojazyčné menšiny a fašizujících tendencí, Riga, Vilnius a Tallinn zase hovoří o hospodářském nátlaku i politických hrozbách.

Podle předsedy českého Senátu je potřeba, aby byly vztahy s Ruskou federací budovány nikoliv na velmocenském principu, ale na principu vzájemné rovnováhy. "A protože Rusko je veliké, je pro něj partnerem samozřejmě Evropská unie," podotkl Sobotka. Česko má přitom podle něj s pobaltskými státy na mnoho témat prakticky shodný názor. Například v energetické oblasti je podle ČR i Pobaltí potřeba tlačit na to, aby EU jednala s Ruskem, které je pro ni největším producentem a dodavatelem plynu a ropy, jako rovnocenný partner.

"Národní parlamenty reálně získávají v rámci EU větší sílu. Můžeme tedy na naší úrovni dojít ke společným závěrům a pak můžeme 'přitlačit' vlády a ministry, aby na své úrovni začali jednat ve stejném tónu," vysvětlil Sobotka možnou podobu další spolupráce českého a pobaltských parlamentů.

18.9. Irácký ministr zahraničí jednal s Přemyslem Sobotkou

Předseda Senátu Parlamentu ČR Přemysl Sobotka přijal ministra zahraničních věcí Irácké republiky Hošjara Zibarího. Irácký ministr vyjádřil přání své vlády o užší kontakty s Českou republikou na parlamentní úrovni.

„Slíbil jsem panu ministrovi, že pomocí našich kontaktů a naší ambasády v Bagdádu se zapojíme do prohlubování parlamentních vztahů na nejvyšší i výborové úrovni. Pan ministr si váží pomoci ČR v oblasti vojenské, humanitární, lékařské a rád by ji rozšířil i na spolupráci parlamentní,“ uvedl Přemysl Sobotka.

„Bavili jsme se rovněž o celkové situaci v Iráku a byl jsem iráckou stranou ujištěn, že přes všechny aktuální problémy zůstane Irák demokratickou, celistvou, federální republikou s rovnými právy pro všechny. Uvedl jsem, že jen uklidnění situace přivede do země investory, podnikatele a stabilizuje obchod s ropou a plynem, to si ale vyžádá ještě určitý čas,“ řekl dále předseda Senátu.

18.9. Prezidenti tří pobaltských států podpořili výstavbu radaru

„Za výrazný politický výsledek senátní delegace do Litvy, Estonska a Lotyšska považuji to, že všichni tři prezidenti a další čelní politici zmíněných zemí jednoznačně podpořili projekt raketové obrany Evropy chystaný USA,“ uvedl k nedávno skončené cestě předseda českého Senátu Přemysl Sobotka.

„Podpora byla výrazná, jednoznačná a z jednání s prezidenty, i dalšími politiky jak z levice, tak z pravice bylo cítit, že výstavba radaru u nás a raketových sil v Polsku má podporu celé společnosti,“ dodal předseda Senátu.

Ten vedl senátní delegaci na pětidenní pracovní návštěvě po pobaltských zemích. Delegace se setkala postupně se všemi třemi prezidenty, předsedy vlád a parlamentů a jednala také na výborové úrovni.

„Cílem naší cesty bylo prohloubit parlamentní spolupráci. Dosáhli jsme podpory v navázání dialogu mezi skupinou zemí V4 a tzv. B3, což je důležité zvláště pro Českou republiku, která bude v první polovině roku 2009 předsedat Evropské unii. Výraznou shodu jsme našli rovněž v otázkách energetické bezpečnosti a diverzifikace zdrojů včetně využití jaderné energie a také v otázkách reformy zemědělských dotací,“ uvedl dále Přemysl Sobotka.

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

3.9. Ministryně obrany přijala amerického kongresmana

Ministryně obrany Vlasta Parkanová přijala amerického kongresmana Trenta Frankse. Hlavním tématem setkání bylo zvažované umístění prvků protiraketové obrany na území České republiky.

Ministryně obrany se s americkým kongresmanem shodla v tématu protiraketové obrany. Trent Franks zdůraznil, že radar není jenom pouhým technickým zařízením, které má sloužit jako ochrana proti hrozbě balistických raket, ale má i symbolický význam, protože chrání demokratické země.

Ministryně obrany také ocenila kongresmanovo prohlášení, že politik nesmí myslet na příští volební období, ale na příští generaci, a podotkla, že stejné priority si pro své působení zvolila i ona sama.

3.9. Ministr dopravy Aleš Řebíček se sešel s českými europoslanci

Tématem jednání bylo hlavně efektivní prosazování zájmů České republiky na půdě Evropského parlamentu a také příprava na naše budoucí předsednictví v roce 2009. Jednání, které proběhlo na ministerstvu dopravy se zúčastnili Jana Bobošíková, Jana Hybášková, Věra Flasarová, Petr Duchoň, Oldřich Vlasák, Vladimír Remek a Jaroslav Zvěřina.

Spolupráce ministerstva dopravy s českými poslanci v Evropském parlamentu je motivována hlavně snahou informovat tyto poslance o pozici vlády k důležitým legislativním návrhům před jejich projednáváním v příslušném výboru a následně v parlamentním plénu a snažit se získat jejich podporu při prosazování zájmů naší země. Tato spolupráce je důležitá zejména proto, že europarlament má často tendenci fungovat jako jakýsi „obhájce“ původního návrhu Evropské komise, případně přichází s návrhy, které ještě více prohlubují rozsah evropské regulace, než jak původně navrhovala Komise.

Dosavadní úroveň této spolupráce, zejména pokud jde o spolupráci s členy Výboru EP pro dopravu a cestovní ruch (výbor TRAN), považuje ministerstvo za velmi pozitivní a přinášející dobré výsledky.

Zejména s ohledem na blížící se předsednictví České republiky v Evropské unii by ministerstvo dopravy uvítalo další zintenzivnění vzájemné spolupráce s českými zástupci v Evropském parlamentu. K tomu by kromě aktivního zapojení se do projednávání nové evropské dopravní legislativy formou získávání postů zpravodajů k příslušným návrhům mohla sloužit např. i pravidelná setkání na úrovni ministra či náměstka ministra podobná tomuto. Ministr dopravy Aleš Řebíček přislíbil aktivní pomoc našim zástupcům v EP zejména při vyhodnocování dopadů předkládaných návrhů na českou ekonomiku, a to včetně návrhů pozměňovacích.

4.9. Francouzský a český ministr zemědělství jednali o aktuálních otázkách Společné zemědělské politiky

Ministr zemědělství a rybolovu Francie Michel Barnier se v rámci dvoudenní oficiální návštěvy setkal se svým českým protějškem Petrem Gandalovičem. Oba ministři se ve svých rozhovorech zabývali problematikou Společné zemědělské politiky EU, otázkou předsednictví obou zemí či organizací trhu s vínem a cukrem.

„Celá řada témat, kterých jsme se při jednání s francouzským ministrem dotkli, přijde brzy na pořad jednání v evropských strukturách. Možnost takto se seznámit se stanoviskem dalšího členského státu, který je navíc významným státem právě v agrární oblasti, je vždy cenná a přispívá ke sblížení postojů a tím dále i k hladšímu

průběhu jednání na celoevropské úrovni," řekl ministr zemědělství Petr Gandalovič. Setkávání a výměna zkušeností jsou podle ministra přínosná také s ohledem na blížící se české předsednictví EU.

„Toto konstruktivní jednání s mým českým protějškem nám umožnilo sdělit si naše postoje a zamyslet se nad představami vedoucími ke sladění a dobré koordinaci našich předsednictví. V Bruselu budou zahájena důležitá jednání, pro která je nezbytné vyměnit si vzájemně zkušenosti a myšlenky s našimi evropskými partnery. Většina členských států se v současné době zamýšlí nad dalším rozvojem zemědělství v rámci nového kontextu a nad způsobem, kterým se musí evropská zemědělská politika zapsat v budoucnosti. Vzhledem k našemu budoucímu postupnému předsednictví Evropské radě ministrů zemědělství v Evropské unii bylo obzvláště užitečné zahájit první hlubší kontakt s panem Petrem Gandalovičem“, upřesnil francouzský ministr zemědělství a rybolovu Michel Barnier.

Na závěr setkání oba ministři položili květiny u pomníku obětem kolektivizace umístěném poblíž budovy MZe na Rašínově nábřeží.

5.9. Češi a Američané zasedli k jednáním kvůli smlouvě k radaru

Čeští a američtí představitelé v Praze zasedli k jednání o případném umístění radarové stanice na českém území.

Američané chtějí, aby radar v Česku a desítka střel v Polsku byly součástí systému protiraketové obrany, která má chránit USA, Evropu a další spojence před možnými útoky z nepřátelské země.

Českou delegaci vedl první náměstek ministra zahraničí a hlavní český vyjednaváč Tomáš Pojar, v čele americké delegace bude vysoce postavený americký diplomat John Rood. Podle neoficiálních informací byly prý rozhovory velmi tvrdé.

Předmětem jednání byl český protinávrh dohody o zřízení radarové stanice u obce Míšov nedaleko Plzně. Původní americký text této dohody byl předán v dubnu, v květnu se uskutečnilo nulté neboli sondážní jednání. Český protinávrh dostali Američané v srpnu.

Ministerstvo zahraničí uvádí, že dohoda by měla definovat například funkce systému protiraketové obrany, účel zřízení radarové stanice, vymezení velení a kontroly operací protiraketové obrany. Dále bude dohoda řešit vlastnictví majetku, charakterizovat součásti radarové stanice, její správu a základní zajištění bezpečnosti a bude upravovat práva a povinnosti obou stran v těchto otázkách.

Podrobněji smlouva řeší také složení zde zaměstnaného personálu či návštěvy zařízení, náklady spojené s výstavbou, údržbou a provozem radarové stanice či případné nároky na náhradu škody.

Česká vláda letos zahájila s Američany jednání o radaru navzdory nepříznivému veřejnému mínění. České rozhodnutí, zda Praha radar povolí, chce Washington znát příští rok.

5.9. Vláda odsouhlasila navázání diplomatických vztahů s Monakem

Kabinet souhlasil s navázáním diplomatických styků s Monakem na úrovni velvyslance. Přímé diplomatické vztahy dosud s Monakem Česko nemá, uskutečňovaly se prostřednictvím Francie.

Svrchovanost a nezávislost této malé země byla do roku 2002 omezena smlouvou mezi Monakem a Francií, poté ale Monacké knížectví svoji svrchovanost posílilo a přistoupilo také k vídeňské diplomatické úmluvě. Do letošního června navázalo Monako diplomatické styky s více než dvacítkou států, z toho se sedmi členy EU. Očekávají se další.

Vláda soudí, že navázání diplomatických styků kromě standardizace vztahů mezi dvěma evropskými státy pomůže též otevření možností v obchodu a finančnictví. To jsou oblasti, které patří mezi tradičně silné devizy monackého hospodářství. Monako, které má rozlohu dva kilometry čtvereční, bude mít na starosti nadále velvyslanec ve Francii, přímo v Monte Carlu je honorární konzul.

Monacké knížectví, nepatrná enkláva o ležící na Azurovém pobřeží Francie mezi Nice a Itálií, není členem EU. Avšak vzhledem k existující celní unii s Francií je s ní ekonomicky úzce propojeno včetně užívání eura. Je též začleněno do schengenského vnitřního prostoru EU, kde nejsou hraniční kontroly.

6.9. Ministryně školství podepsala smlouvu o vědeckotechnické spolupráci s USA

Ministryně školství Dana Kuchtová a velvyslanec Spojených států Richard Graber podepsali smlouvu o vědeckotechnické spolupráci mezi oběma zeměmi. Dohoda určuje rámcové podmínky spolupráce, rozvíjet by se měla v základním i aplikovaném výzkumu.

Signatáři očekávají, že smlouva přispěje k výměně informací mezi vědeckými organizacemi i samotných výzkumných pracovníků. Po podpisu na ministerstvu školství bude smlouva předložena oběma komorám parlamentu, poté by ji měl ratifikovat prezident. První smlouvu o vědeckotechnické spolupráci uzavřely obě země v roce 1991, společně uskutečnily už stovky projektů.

10.9. ČR po příštích volbách nejspíš přijde o dva europoslance

Česká republika bude mít po volbách v roce 2009 zřejmě jen 22 europoslanců, tedy o dva méně než v současnosti. V případě Slovenska se počet jeho zástupců v Evropském parlamentu asi sníží ze 14 na 13. Vyplývá to z návrhu rezoluce, kterým se nyní zabývá výbor pro ústavní záležitosti Evropského parlamentu.

Červnový summit, který vypracoval po těžkých jednáních mandát pro novou evropskou smlouvu, jež má přinést reformy evropských institucí, EP vyzval, aby do října předložil návrhy o přerozdělení křesel. Současně ale mimo jiné vymezil, že se má počet europoslanců snížit ze současných 785 na 750 a že každá země by maximálně mohla mít 96 a minimálně šest křesel.

Členové výboru vypracovali návrh, jak mandáty mezi jednotlivé členské země přerozdělit. Německo podle něj má mít místo nynějších 99 křesel 96 křesel, Polsku by počet europoslanců klesl o tři na 51. Polepšily by si naopak třeba Rakousko (z 18 na 19) či Malta (z pěti na šest). Výbor se návrhem bude zabývat v úterý, v říjnu by o něm mohl hlasovat celý EP a návrh by následně zamířil na summit šéfů států a vlád v Portugalsku.

I kdyby současná jednání o novém rozdělení křesel z nějakého důvodu nakonec zkrachovala, stejně by se množství zákonodárců měnilo. Podle stávajících dohod by pak měl EP dokonce o 49 míst méně - 736. ČR i Slovensko by přišly o stejný počet europoslanců jako podle návrhu výboru.

Čeští europoslanci, které ČTK oslovila, snížení počtu zástupců ČR v EP berou realisticky.

Jan Zahradil z ODS upozornil, že snížení není žádnou novinkou. "Nijak výrazně nás to neoslabí," uvedl. ČR by se podle něj měla nyní soustředit spíše na projasnění situace související s reformní smlouvou, aby její ratifikace či vstup v platnost nějak nekolidovaly s českým předsednictvím. ČR bude stát v čele EU v první půlce roku 2009, tedy mimo jiné i v době konání voleb do EP.

"Je to nepříjemná situace," řekl Jan Březina z KDU-ČSL. Současně však dodal, že pokud se má počet zákonodárců snížit, tak pokud se to bude dít proporcionálně, tak proti tomu není možné nic namítat. Hlavní podle něj je, aby státy srovnatelné s ČR co do počtu obyvatel měly také shodný počet europoslanců. S tím souhlasí i jeho kolega Libor Rouček (ČSSD).

11.9. Experty v Paříži zaujal český projekt přípravných tříd pro Romy

Český projekt přípravných tříd pro romské děti vzbudil zájem účastníků zakončené pařížské konference o předškolní výchově Romů v Evropě a mohl by se stát jednou z cest řešení problémů v této oblasti. ČTK to řekl Jaroslav Faltýn z Výzkumného ústavu pedagogického v Praze, který na akci zastupoval Českou republiku.

Experty, kteří se jednání zúčastnili, zaujal rychle rostoucí počet romských dětí, které se do projektu zapojují, i to, že devadesát procent absolventů přípravných tříd pak nastupuje do hlavního proudu vzdělávání.

Projekt, vypracovaný ministerstvem školství, se uskutečňuje od roku 1993. Teď chodí do přípravných tříd asi 3000 romských dětí, řekl Faltýn.

Pařížského setkání se zúčastnili experti z více než 20 evropských zemí a mezinárodních institucí. První akci svého druhu uspořádala Rada Evropy ve spolupráci s Organizací Spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu (UNESCO).

Faltýn označil za velmi důležité už samotné její uspořádání, které ukazuje, jak si instituce typu Rady Evropy nebo UNESCO uvědomují význam problému. Podle jeho názoru na to mohl mít vliv i fakt, že do Evropské unie vstoupily Rumunsko a Bulharsko, které romskou problematiku pocítují zvláště naléhavě.

Nynější situaci v oblasti předškolního, ale i pozdějšího vzdělávání Romů označovali účastníci akce za nepříjemnou. Někteří z nich viděli řešení v opatřeních, která by šlo označit za "pozitivní diskriminaci". Faltýn se domnívá, že lepší cesta je přesvědčovat romské rodiče, že vzdělávání je významné a že má smysl do něho investovat, a poukazovat přitom na příklady úspěšných Romů.

V České republice žije podle loni zveřejněných neoficiálních údajů asi 250.000 Romů. Podle romských aktivistů nemá 70 procent romských dětí v ČR šanci získat plnohodnotné základní vzdělání.

12.9. Premiér a ministr vnitra ČR jednali s bavorským státním ministrem vnitra Becksteinem

Předseda vlády Mirek Topolánek a ministr vnitra Ivan Langer jednali s ministrem vnitra Spolkové republiky Bavorsko Güntherem Becksteinem. Návštěva bavorského ministra vnitra navázala na rozhovory s ministrem vnitra České republiky Ivanem Langerem, které proběhly v červenci v Mnichově.

Hlavními projednávanými tématy setkání byly otázky spojené s informační kampaní ke vstupu České republiky do schengenského prostoru, policejní spolupráce ČR - SRN v kontextu rozšiřování schengenského prostoru, odstraňování kontrol na hranicích a spolupráce v boji proti organizovanému zločinu.

13.9. Ministři Francie, ČR a Švédska v Praze zahájili společnou přípravu předsednictví EU

Ministři životního prostředí Francie, České republiky a Švédska Jean-Louis Borloo, Martin Bursík a Andreas Carlgren se sešli v Praze. Schůzka měla zahájit společnou přípravu nadcházejícího předsednictví těchto zemí v Evropské unii. Francie bude předsedat Unii v druhé polovině příštího roku, v lednu 2009 ji vystřídá Česká

republika a v červenci stejného roku povedou EU Švédové. Pražské schůzky se zúčastnili také generální ředitel DG Environment Evropské komise Peter Carl a generální ředitelka Generálního sekretariátu Rady EU Kerstin Niblaeus.

„Budeme po Slovinsku druhou z nových členských zemí, která bude předsedat Radě EU. Proto jsme zahájili přípravu společného osmnáctiměsíčního programu spolupráce již dnes,“ řekl ministr životního prostředí Martin Bursík.

14.9. Ministryně Parkanová v Makedonii přislíbila podporu na cestě do NATO

Ministryně obrany Vlasta Parkanová navštívila Makedonii. Tamním představitelům vyjádřila podporu v jejich úsilí o začlenění země do NATO. ČTK o tom informoval tiskový mluvčí ministerstva Andrej Čírtek.

Parkanová podle něj jednala se svým makedonským protějškem Lazarem Elenovským a premiérem Nikolou Gruevským.

"Moje návštěva je symbolem podpory pro Makedonii na cestě do euroatlantických struktur. Doufám, že Makedonie bude pozvána do Severoatlantické aliance na summitu NATO v Bukurešti v dubnu 2008," prohlásila Parkanová, která po oficiálních schůzkách navštívila tamní jednotku pro speciální operace.

Dvoumilionová Makedonie věnuje na obranu 2,3 procenta hrubého domácího produktu a intenzivně reformuje své ozbrojené síly. Účastní se zahraničních misí v Iráku, Afghánistánu, Bosně, Libanonu a také v Kosovu.

O vstup do NATO usilují též Chorvatsko, Albánie, Gruzie a Ukrajina. Chorvatsko, Albánie a Makedonie jsou od roku 2002 účastníky programu NATO Partnerství pro mír (PPF) a aliance jim přislíbila, že jim na summitu v roce 2008 nabídne plné členství.

14.9. Zástupci českého kabinetu přijali delegaci Kongresu USA

Předseda vlády ČR Mirek Topolánek se setkal s tříčlennou delegací amerického Kongresu, v jejímž čele stála demokratka Ellen Tauscherová, předsedkyně podvýboru pro strategické síly ve Sněmovně reprezentantů. Premiér po setkání řekl, že jednání mělo hladký průběh a další rozhovory by se měly odehrát ještě v září. Podle premiéra téma protiraketové obrany v Evropě "nespadlo z nebe" až nyní, ale diskuse o budování systému začala v roce 2002 na pražském summitu NATO. Je přesvědčen o tom, že na příštím summitu se stane jedním z klíčových témat. "Já neznám jediný z 26 států, který by podceňoval riziko ohrožení Evropy a evropských států NATO ať už raketami krátkého, středního nebo dlouhého doletu. Diskuse se vede spíše o časování, diskuse se vede o tom, jak kdo bude jednotlivé systémy řešit tak, aby byly kompatibilní," dodal premiér.

Delegace tentýž den rovněž jednala s vicepremiérem Alexandrem Vondrou. Vicepremiér potvrdil shodu v jednání: "Máme maximální zájem na nedělitelnosti atlantické bezpečnosti, aby Spojené státy a Evropa byly ochraňovány stejným způsobem před raketovými hrozbami." Zástupkyně americké delegace Tauscherová ujistila, že demokraté a republikáni se shodují, že protiraketové systémy jsou nezbytné. "Naprosto jasně se shodujeme na tom, že tento obranný štít by neměl sloužit pouze pro USA, ale měl by prostřednictvím NATO být rozšířen na celou Evropu," uvedla Ellen Tauscherová.

16.9. Rakouští sudetští Němci dál žádají zrušení Benešových dekretů

V Klosterneuburgu nedaleko Vídně vyvrcholila hlavní výroční akce rakouského sudetoněmeckého krajanského sdružení (SLÖ), Sudetoněmecké dny vlasti. Její

účastníci znovu požadovali označení poválečného odsunu Němců z bývalého Československa za bezpráví a dokonce za genocidu a vyzývali český stát, aby zrušil takzvané Benešovy dekrety a postižené odškodnil. Rakouský landsmanšaft je sice početně slabý, ale svými prohlášeními mnohdy radikálnější než silné sdružení německé.

Jako hlavní řečník k nim promluvil nejvýznamnější host letošních dnů, americký právník a historik Alfred de Zayas, který se dlouhodobě angažuje jako zastánce a právní poradce odsunutých sudetských Němců.

De Zayas ve svém vystoupení opakovaně obviňoval českou stranu, že se snaží své "zločinné jednání" při poválečném odsunu Němců zdůvodňovat "údajným povolením, které prý dostala od účastníků Postupimské konference". To však prý je překrucování historie, proti němuž je třeba neustále bojovat.

De Zayas zúčastněné vyzval, aby se nevzdávali a dál trvali na svých právech. Znovu ostře kritizoval politiky i intelektuály Německa a Rakouska, kteří podle něj nedostatečně hájí zájmy odsunutých Němců.

"Státy mají na základě mezinárodního práva povinnost diplomaticky chránit své občany. Je skandál, že tento samozřejmý požadavek Berlín ani Vídeň vůči vyhnancům neplní. Oběti vyhnání se však nesmějí vzdávat, i když politici selhali," prohlásil mimo jiné de Zayas.

Odsunutým doporučil, aby se obraceli se svými nároky přímo na ženevský Výbor OSN pro lidská práva. Jeho členové a experti prý nejsou o problematice vyhnanců dostatečně informováni.

De Zayas ale znovu kritizoval i sudetské Němce, kteří podle něj v posledních dvou desetiletích propásli řadu šancí na prosazení svých požadavků. Vyčetl jim zejména, že nakonec ustoupili od podání hromadných žalob na Česko, které podle jeho názoru měly značnou naději na úspěch.

18.9. Na hranici s Rakouskem budou i po vstupu do Schengenu hlídky

Na česko-rakouských a slovensko-rakouských hranicích budou i po vstupu obou zemí do schengenského prostoru fungovat společné hlídky hraniční policie. Novinářům to v Bruselu řekl slovenský ministr vnitra Robert Kaliňák a informaci ČTK potvrdila i náměstkyně českého ministra vnitra Lenka Ptáčková Melicharová.

Vstupem do takzvaného Schengenu se zruší kontroly na vnitřních hranicích mezi starými a novými členskými státy EU a mezi novými členskými státy navzájem. To by se mělo stát na pozemních hranicích 31. prosince 2007 a nejpozději do konce března na mezinárodních letištích.

Místopředseda Evropské komise Franco Frattini však po ministerském zasedání nevyločil, že integrace nováčků do Schengenu nastane o něco dříve - už kolem letošních Vánoc.

Rakousko se však se svými sousedy Českem, Slovenskem, Maďarskem a Slovinskem dohodlo, že hlídky hraniční policie vstupem těchto zemí do schengenského prostoru neskončí, na rozdíl od hraničních kontrol.

Podle Ptáčkové Melicharové ale nepůjde ani tak o hlídky na hranicích, ale spíše v příhraničních oblastech. "Neodvelíme příslušníky hraniční policie do Prahy (se vstupem do Schengenu), ale necháme je v pohraničí, kde budou dohlížet na pořádek a bezpečnost," uvedla.

Důvody, proč chce Rakousko se svými sousedy uzavřít i přes deklarovaný pokrok na cestě ke vstupu Slovenska a dalších zemí do schengenského prostoru zmiňované memorandum, je podle Kaliňáka možné hledat mimo jiné v tom, že tato země v

souvislosti s rozšířením Schengenu otevírá své hranice v asi největší délce ze současných států.

Všechny země, kterých se opatření týká, včetně Česka podepíší s Rakouskem memoranda na bilaterální úrovni. Podle Kaliňáka a české náměstkyně ministra vnitra zatím neexistují důvody, kvůli nimž by se mohl vstup zemí do schengenského prostoru odložit.

Všechny členské státy, které vstoupily do EU v roce 2004, kromě Kypru, jsou v současnosti připojeny k takzvanému schengenskému informačnímu systému, který je nezbytným předpokladem pro vstup do Schengenu.

19.9. NATO zahájilo rozsáhlou operaci proti povstalcům v Afghánistánu i za účasti Čechů

Jednotky vedené Severoatlantickou aliancí zahájily na jihu Afghánistánu rozsáhlou operaci, jejímž cílem je vyhnat povstalce hnutí Taliban z údolí Gerešk v nejneklidnější provincii Hílmánd. Oznámil to mluvčí Mezinárodních sil na podporu bezpečnosti v Afghánistánu (ISAF). Akce se podle něj účastní i Češi.

"Jde o operaci, kterou jsme plánovali několik týdnů, několik měsíců," řekl major Charles Anthony na tiskové konferenci. Upřesnil, že do akce je zapojeno 2500 vojáků NATO i afghánské armády. Operaci velí Britové, ale účastní se jí rovněž Češi, Estonci a Američané.

Zásah začal ráno. Pozemní jednotky jsou podporovány třicetitonovými obrněnými vozidly Warrior, naváděnými raketovými systémy, bojovými helikoptéry a stíhačkami. Hílmánd je jednou z násilím nejhůře postižených provincií. Koaliční vojáci se denně střetávají s talibanci, kteří dosud část Hílmándu kontrolují.

V provincii působí především britští vojáci, kteří se snaží obnovit pravomoc afghánské vlády ve městech a vesnicích v údolí podél řeky Hílmánd, úrodné části země, odkud pochází největší část světové produkce heroinu. V Afghánistánu Češi působí například v polní nemocnici v Kábulu. Spolu s Němci a Dány také tvoří rekonstrukční tým v provincii Badachšán na severu země. V provincii Hílmánd operují speciální síly vojenské policie.

20.9. Česko, Švédsko a Francie zahájily v Praze přípravu společného programu předsednictví EU

Česká republika, Francie a Švédsko oficiálně zahájily přípravy na předsednictví v Evropské unii, v němž se tyto tři země vystřídají v roce 2008 a 2009. Vicepremiér pro evropské záležitosti Alexandr Vondra se sešel se švédským ministrem zahraničních věcí Carlem Bildtem, švédskou ministryní pro EU Ceciliou Malmströmovou, a francouzským státním tajemníkem pro evropské záležitosti Jeanem-Pierrem Jouyem. Za cíl společného programu si stanovili reformu. Podle Alexandra Vondry mají reformy vést k tomu, že Evropa obstojí v celosvětové konkurenci. Češi, Švédové a Francouzi navíc budou sedmadvacítce šéfovat v době, kdy by měly začít fungovat nové institucionální změny, jak předpokládá chystaná reformní smlouva unie.

Česko začíná společně s Francií a Švédskem připravovat společný osmnáctiměsíční program pro vedení EU. Další setkání odpovědných ministrů se uskuteční v polovině října v Lucemburku, práci chtějí završit v květnu příštího roku.

Předsednictví České republiky začne 1. ledna 2009, kdy v této pozici vystřídá Francii. O šest měsíců později ho předá Švédsku. Jako své motto si Česká republika stanovila "Evropa bez bariér". Hlavními prioritami předsednictví by měla být témata konkurenceschopnosti, svobody pohybu zboží, osob, služeb a kapitálu a liberální obchodní politiky. Mezi další priority patří udržitelná a bezpečná energetika, revize

rozpočtu a reforma společné zemědělské politiky, vnější vztahy EU a oblast justice a vnitra.

25.9. Europoslanecký klub ODS: Nerealistické požadavky zvýší ceny energie

Europoslanci zvolení za ODS na plenárním jednání EP hlasovali proti "Zprávě o pracovním plánu pro obnovitelné zdroje energie v Evropě" zpravodajky Britty Thomsen. Zpráva vyzývá Komisi k předložení legislativního rámce pro obnovitelnou energii do konce roku 2007 a žádá o doplnění rámce o nové ambiciózní právní předpisy zahrnující zvýšení podílu obnovitelné energie v odvětví vytápění a chlazení. Podle názoru europoslanců ODS zpráva povede k výraznému růstu cen energií, k dalšímu růstu byrokracie na úrovni EU i jednotlivých zemí, k pozdějšímu obrovskému plýtvání finančními zdroji, aniž by došlo k vyřešení hlavních problémů EU v energetice.

Východiskem pro zpracování zprávy jsou hororové scénáře dalšího vývoje naší planety. S těmito hypotézami se operuje jako s nezpochybnitelnými fakty.

Přestože dlouhodobá statistická data nepotvrzují žádoucí oddělení růstu dopravy od růstu HDP (decoupling), zpráva se o tuto hypotézu výslovně opírá.

Zpráva podle nich jednostranně preferuje obnovitelné zdroje, vzbuzuje nereálná očekávání v energetické oblasti, podceňuje význam jaderné energetiky, nedostatečně zohledňuje diverzitu místních podmínek pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů v jednotlivých členských zemích a opomíjí možnosti spolupráce EU-USA v dané oblasti. Podle vyjádření poslance Petra Duchoně si poslanci ODS uvědomují hloubku a vážnost energetických problémů, zejména enormní závislost států EU na dovozu energetických surovin i dopady energetiky na klimatické poměry. Řešením však není jednostranná a ekonomicky neodůvodněná preference obnovitelných zdrojů.

27.9. Česko prohrálo soud s EK, chybí mu zákon o léčivech

Česká republika dnes u Evropského soudního dvora v Lucemburku podle očekávání prohrála spor s Evropskou komisí. Česko totiž stále nemá zákon o léčivech, který by obsahoval dvě unijní směrnice týkající se právě léčiv.

Prohra zatím pro Prahu neznámá žádné sankce. Soud jen v podstatě konstatoval, že ČR nesplnila své povinnosti a příslušnou evropskou legislativu by měla co nejdříve převést do národního práva.

Právní zástupci České republiky u soudu zpoždění při přijímání směrnice uznali. Česká vláda ale podle verdiktu bude muset zaplatit veškeré soudní výlohy. Ty však nebývají nijak závažné.

Pokud by Česko nestihlo zákon o léčivech přijmout v nejbližší době, Evropská komise zahájí novou proceduru pro porušení unijní legislativy a celý případ by tak mohl znovu skončit u soudu. Pokud by se ani tehdy nepodařilo českým zákonodárcům zákon schválit, hrozila by Česku již finanční sankce.

Není to první prohra, jež se týká českého zdravotnictví. Na začátku roku již soud odsoudil ČR kvůli porušení práva EU ve věci uznávání diplomů lékařů a zubařů a kvůli povinnému členství lékařů v oborových komorách. Hlavním důvodem soudní porážky je přitom v obou případech časová prodleva. Zákon o léčivech, jenž do národního práva obě směrnice zahrnuje, totiž existuje, poslanci ho však stále nestihli schválit. Směrnice přitom Česko mělo převést do své legislativy již v roce 2005.

Legislativa měla být schválena ještě za sociálnědemokratické vlády, ale do voleb se celá schvalovací procedura nestihla.

27.9. Ministr Říman urychlil čerpání peněz ze strukturálních fondů EU

Evropská komise informovala, že členské státy, které přistoupily k EU v roce 2004, zaostávají za původní patnáctkou při čerpání finančních prostředků z fondů Unie.

Mezi novými členskými státy zaujímá Česká republika se 46 % prostředků vyčerpaných v letech 2004 - 2006 osmé místo.

MPaO v Operačním programu Průmysl a podnikání za posledních dvanáct měsíců zvýšilo podíl čerpání z 23% na 45 %. To se podařilo především díky zrychlení administrativy, podpůrným personálním opatřením a outsourcingu některých služeb. To se odráží také ve více než dvojnásobném nárůstu průměrného měsíčního čerpání v uvedených obdobích. Před rokem dosahovalo čerpání částky v průměru 71 milionů Kč měsíčně, za poslední rok se tento průměr vyšplhal na 178,5 milionu. Díky tomu ministerstvo s předstihem splnilo požadavky dané tzv. pravidlem N+2, takže nebude muset Evropské komisi vracet prostředky alokované v roce 2005.

28.9. Ministryně Kuchtová: Nová verze operačního programu bude za dva tři měsíce

Nová verze operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace, jež má české vědě přinést téměř 60 miliard korun z evropských fondů, bude připravena za zhruba dva až tři měsíce. Novinářům to v Bruselu řekla ministryně školství Dana Kuchtová. Právě potíže s přípravou programu Výzkum a vývoj pro inovace vedly k rezignaci Kuchtové. Evropská komise dala ministerstvu školství na vypracování nové verze programu čas do 15. října. Splnit termín již ministerstvo nestihne a podle kalkulace Kuchtové by její nástupce mohl operační program do Bruselu odeslat v listopadu nebo prosinci. Brusel si přitom na zpracování celého dokumentu bere šest až osm týdnů. Definitivního schválení se tak peníze pro českou vědu nedočkají dříve než začátkem příštího roku.

Stejný osud by mohl potkat i jiné programy, jak ČTK nedávno potvrdilo hned několik zdrojů z Evropské komise. Mezi údajně problémový patří například Integrovaný operační program (IOP), jehož přípravu má na starosti ministerstvo pro místní rozvoj, které vede Jiří Čunek. "Integrovaný operační program nemá ještě ani poziční dokument. Ten jsme my měli již v červenci," řekla Kuchtová.

Čunek při své čtvrté návštěvě (27. 9. 2007) Bruselu připustil, že jeho operační program není ideální a možná by bylo lepší, kdyby vůbec nevznikl, ale podle něj ministerstvo již Evropské komisi odeslalo jeho novou verzi. Dodal, že program, který spíše připomíná slepenec peněz z evropských fondů pro řadu resortů, zdědil po předchůdcích.

Zda se podaří IOP schválit do konce roku, si vicepremiér neodvážil odhadnout. Jedno je však nyní jisté, díky vzájemné dohodě s kraji a dalšími resorty, případné oddálení schválení Integrovaného operačního programu neohrozí schvalování některých regionálních operačních programů, jež je možné očekávat zhruba v listopadu.

**MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH
VĚCÍ**

3.9. ČR a Slovensko chtějí, aby se EU více věnovala východní Evropě

Česko, Slovensko i další země EU ze střední a východní Evropy chtějí, aby se unie v rámci přístupu k zemím v sousedství více zaměřila na východ kontinentu. Vyplývá to z vyjádření šéfů české a slovenské diplomacie na konferenci o evropské politice sousedství (EPS) v Bruselu. V EPS byl přitom dosud důraz kladen víc na Středomoří, kam míří i výrazně víc peněz.

EPS byla v roce 2004 přijata s cílem vytvořit kolem EU zónu pokojných a ekonomicky vyspělých zemí. EU nabídla 16 zemím - Alžírsku, Arménii, Ázerbájdžánu, Bělorusku, Egyptu, Gruzii, Izraeli, Jordánsku, Libanonu, Libyi, Moldavsku, Maroku, palestinské samosprávě, Sýrii, Tunisku a Ukrajině - zvláštní ekonomické a politické vztahy.

Díky nim mají za určitých podmínek možnost být začleněny do mnohasetmilionového trhu EU. Na EPS navíc bylo pro léta 2007 až 2013 vyčleněno asi 12 miliard eur (332 miliard korun).

"Peníze ale nejsou ve stejné míře a ani nástroje nejsou stejné," řekl český ministr zahraničí Karel Schwarzenberg v narážce na rozdíly mezi prostředky mířícími z EU v rámci EPS do středomořské oblasti a do východní Evropy.

"My se ale musíme zasadit za náš region a naše sousedy," dodal. Dosáhnout toho však nebude snadné, neboť některé země, například Francie, mají ve Středozeří své dlouhodobé zájmy. Toho si je vědom i šéf české diplomacie, který se také kvůli sladění postojů v předvečer sešel s představiteli visegrádské čtyřky, pobaltských zemí EU a východoevropských zemí zahrnutých do EPS.

Jedním z důvodů je například otázka energetické bezpečnosti unie. "Celá energetická politika je velmi důležitá a přiznejme si, že ta situace toho času příliš příznivá není a že tady musíme spolupracovat se zeměmi původu i s tranzitními zeměmi," uvedl Schwarzenberg. Do ČR či na Slovensko přitom energetické suroviny, hlavně ropa, míří zejména z východu kontinentu.

Někteří naši přátelé se obávají, že EPS má být náhražkou řádného vstupu do EU. To ale není pravda, řekl šéf české diplomacie Karel Schwarzenberg. EPS a proces přijímání nových členských zemí jsou podle něj i podle Kubiše dvě různé věci, které se však vzájemně nevyklučují.

5.9. Na MZV ČR se uskutečnilo další kolo jednání mezi USA a ČR o radarové stanici

Na Ministerstvu zahraničních věcí ČR se uskutečnilo další kolo jednání mezi Spojenými státy a Českou republikou o případném umístění radarové stanice jako součásti amerického systému protiraketové obrany na našem území. Českou delegaci vedl 1. náměstek ministra zahraničí a hlavní český vyjednavatel Tomáš Pojar, v čele americké delegace byl vysoce postavený americký diplomat John Rood.

Předmětem jednání byl český protinávrh Dohody mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými o zřízení radarové stanice protiraketové obrany Spojených států v ČR. Původní americký text této dohody byl ČR předán v dubnu tohoto roku, v květnu se uskutečnilo nulté, tzv. sondážní jednání. Směrnici, která určuje hlavní mantinely pro jednání expertního týmu Ministerstva zahraničních věcí (MZV) a Ministerstva obrany a specifikuje požadavky české strany, projednala v červenci Bezpečnostní rada států. Český protinávrh smlouvy byl následně Spojeným státům předán během srpna. Tato dohoda bude sjednávána v gesci MZV a bude zejména definovat funkce systému protiraketové obrany, účel zřízení radarové stanice v ČR, vymezení velení a kontrolu operací protiraketové obrany. Dále bude dohoda řešit vlastnictví majetku, charakterizovat součásti radarové stanice, její

správu a základní zajištění bezpečnosti a bude upravovat práva a povinnosti obou stran v těchto otázkách. Podrobněji řeší také složení zde zaměstnaného personálu či návštěvy zařízení, náklady spojené s výstavbou, údržbou a provozem radarové stanice či případné nároky na náhradu škody.

7.9. EU má k dohodě o unijní smlouvě zatím daleko, ale je optimistická

Evropská unie má k dohodě o nové unijní smlouvě ještě daleko, nicméně její představitelé věří, že jednání nakonec skončí úspěchem. Vyplývá to z neformálního zasedání ministrů financí EU v portugalském Viana do Castelo.

"Pořád máme problémy, ale věřím, že je překonáme," řekl novinářům portugalský ministr zahraničí Luis Amado, jehož země tento půlrok EU předsedá.

Během zasedání několik států vzneslo námítky k unijní smlouvě. Jako nejvážnější se zatím jeví problém s chartou základních práv, jež má být součástí smlouvy, ale Británie, Polsko a Irsko požadují určité výjimky. Někteří odborníci však namítají, že by to znamenalo "ránu" pro evropské právo.

Připomínky k dokumentu, jež má vést k zásadní reformě evropských institucí, však měla i Česká republika. Ministr zahraničí Karel Schwarzenberg ČTK řekl, že Čechy trápí především otázka "ratifikace".

Česká diplomacie totiž považuje za nezbytné vyjasnit, kdy budou konkrétní reformy institucí vstupovat v platnost. Nová smlouva by měla být ratifikována před volbami do Evropského parlamentu v červnu 2009. Časový harmonogram má pro Českou republiku značný význam, protože v první polovině roku 2009 bude unii předsedat. Češi by neradi například řešili dohady jednotlivých států o rozdělení eurokomisařů, jejichž počet klesne.

Souhlas se zněním nové unijní smlouvy by měli šéfové států vyslovit na říjnovém neformálním summitu EU v Lisabonu. Přestože přetrvávají určité pochybnosti, zda se tak skutečně stane, Schwarzenberg věří, že se vše stihne. Dokument by pak měl být podepsán na prosincovém summitu v Bruselu.

Pokud by se státům podařilo dohodnout v časovém harmonogramu, neznamená to, že smlouva musí začít platit. Problémy s ratifikací se dají očekávat v Británii, kde euroskeptická opozice, ale i někteří poslanci z vlastních řad tlačí premiéra Gordona Browna, aby unijní smlouvu předložil britským voličům k referendu. Evropské diplomacii se nedaří stále najít řešení problému jihosrbské provincie Kosovo, která se chystá jednostranně vyhlásit nezávislost. Někteří šéfové diplomacií varovali, že oddělení Kosova by mohlo zažehnout řadu konfliktů na celém Balkáně.

8.9. ČR: Jednostranné vyhlášení nezávislosti Kosova by bylo nešťastné

Pokud by Kosovo vyhlásilo jednostrannou nezávislost na Srbsku, jak hrozí někteří jeho představitelé, pak by šlo o nešťastný krok. ČTK to telefonicky řekl český ministr zahraničí Karel Schwarzenberg, který o Kosovu a prozatím neúspěšných vyjednáváních o jeho budoucím statusu hovořil v Portugalsku s šéfy diplomacií dalších členských zemí EU.

Kosovo, ve kterém asi 90 procent obyvatel tvoří etničtí Albánci, je formálně součástí Srbska. Od roku 1999, kdy NATO bombardováním přinutilo srbské síly ke stažení z provincie kvůli pronásledování Albánců, ale tuto oblast spravuje OSN. Západ podporuje plán poskytnout dvoumilionové provincii nezávislost, zprvu pod mezinárodním dohledem. Proti je však jak Srbsko, tak jeho tradiční spojenec Rusko. Moskva také před časem hrozbou použití veta zablokovala přijetí návrhu v Radě bezpečnosti OSN.

OSN pak pověřila EU, Rusko a USA, aby se pokusily najít řešení. To se ale nedaří a zatím to nevypadá, že by se to mělo změnit.

"Naděje umírá poslední," dodal Schwarzenberg s tím, že je ještě čas do prosince, kdy by měli vyjednávači předat OSN zprávu o výsledcích svého úsilí.

Předáci kosovských Albánců hrozí, že pokud se řešení najít nepodaří, vyhlásí jednostranně nezávislost. "Považoval bych to za velmi nešťastný krok," prohlásil k tomu šéf české diplomacie, podle něhož by si tím kosovští Albánci v Evropě vytvořili řadu "nepřátel".

Srbsko navíc varovalo, že jestli se tak stane a jiné země uznají provincii za samostatný stát, pak Bělehrad podnikne protiopatření. Ozývají se obavy, aby se nerozpoutala další vlna konfliktů, které Balkán sužovaly koncem minulého století.

"Prozatím je to všechno ve formátu slov," řekl český ministr o těchto obavách i o hrozbách, které z obou stran zaznívají.

Jednostranně vyhlášenou samostatnost Kosova jsou připraveny uznat USA. Evropské země prozatím podle českého ministra chtějí počkat na výsledek jednání.

8.9. Česká Republika hostila v Českém Krumlově neformální zasedání Poradní skupiny pro atlantickou politiku NATO

Česká Republika hostila ve dnech 6. - 8. září 2007 v Českém Krumlově neformální zasedání Poradní skupiny pro atlantickou politiku Organizace Severoatlantické smlouvy (NATO Atlantic Policy Advisory Group, APAG), které se koná každoročně v jednom ze členských států NATO.

Zasedání APAG předsedal náměstek generálního tajemníka NATO pro politické a bezpečnostní otázky Martin Erdmann. Účastnili se jej zástupci stálých představitelů členských zemí při NATO a zástupci ministerstev zahraničí pro otázky plánování bezpečnostní politiky.

Letošní zasedání APAG se věnovalo aktuálním bezpečnostním otázkám, mj. působení NATO v Afghánistánu, spolupráci NATO a Evropské unie, energetické bezpečnosti a dalším.

Českou delegaci vedl první náměstek ministra zahraničních věcí ČR Tomáš Pojar. Slavnostní zahajovací večeři podával ministr zahraničních věcí ČR Karel Schwarzenberg.

8.9. Ministr Karel Schwarzenberg se zúčastnil neformální schůzky ministrů zahraničních věcí členských států EU v Portugalsku

Ministr zahraničních věcí ČR Karel Schwarzenberg se ve dnech 7. a 8. září 2007 zúčastnil neformální schůzky ministrů zahraničních věcí členských států EU, která se konala ve Viana do Castelo, v Portugalsku.

Mezi hlavní témata patřily aktuální mezinárodní problémy i reflexe dlouhodobějších cílů a úkolů Unie v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky. V rámci gymnichu se uskutečnil pracovní oběd s ministry zahraničních věcí kandidátských zemí (Chorvatsko, Turecko, Makedonie).

Ministři zahraničí Evropské unie jednali o nové unijní smlouvě, která má nahradit odmítnutou euroústavu. Šlo vůbec o první politickou debatu na tak vysoké úrovni od červnového summitu v Bruselu, který s menšími či většími obtížemi schválil mandát mezivládní konference, jež má text připravit.

Portugalsko, které nyní EU předsedá a podědilo agendu spjatou s reformní smlouvou po Německu, doufá, že se státy na konečné podobě textu dohodnou do půlky října a že smlouva bude moci být podepsána v prosinci.

Na textu pracují právní experti. Jejich úkolem je "přeložit" zadání ze summitu do co nejucelnější podoby. Na stole je ale zatím jen první verze dokumentu.

12.9. Bavorský ministr vnitra Beckstein vykonal zdvořilostní návštěvu u ministra Karla Schwarzenberga

Bavorský ministr vnitra Günther Beckstein vykonal po skončeném jednání s českým ministrem vnitra Ivanem Langerem zdvořilostní návštěvu u ministra zahraničních věcí Karla Schwarzenberga.

V krátkém rozhovoru si oba politikové vyměnili názory na stav příprav k blížícímu se přistoupení ČR k Schengenské dohodě a konstatovali dobrou úroveň vzájemných česko-bavorských vztahů, zejména v průmyslové spolupráci a obchodu, v budování společné infrastruktury, ve školství a v partnerství měst a obcí. Pokud jde o rozdílnou interpretaci některých kapitol společné minulosti, připomněl Karel Schwarzenberg, že náš přístup určuje společná Česko-německá deklarace z roku 1997, jejíž rámec nehodláme přestoupit.

14.9. Ministr zahraničních věcí ČR Schwarzenberg se zúčastnil zasedání Skupiny nových přátel Gruzie

Ministr zahraničních věcí ČR Karel Schwarzenberg se zúčastnil ve dnech 13. – 14. září 2007 čtvrtého zasedání Skupiny nových přátel Gruzie.

Při této příležitosti se projednávala vízová politika, akční plán možného členství Gruzie v NATO a role EU při řešení zamrzlých konfliktů.

14.9. Delegaci Kongresu USA přijal 1. náměstek ministra zahraničí Tomáš Pojar

Delegaci Kongresu USA dopoledne přijal 1. náměstek ministra zahraničí a hlavní český vyjednaváč v otázce zapojení České republiky do amerického systému protiraketové obrany Tomáš Pojar. V čele americké delegace, která byla přijata také předsedou vlády M. Topolánkem, místopředsedou vlády A. Vondrou a setkala se s českými poslanci, je demokratka Ellen Tauscherová, předsedkyně podvýboru pro strategické síly ve Sněmovně reprezentantů. Tento výbor má v dolní komoře amerického Kongresu klíčovou roli v debatách o budoucnosti systému protiraketové obrany, a to včetně schvalování jeho financování. Členy delegace jsou dále republikánský kongresman Michael Turner a demokrat Jim Cooper.

Jednání bylo zaměřené zejména na otázku rozšíření amerického systému protiraketové obrany na evropské území. Obě strany se shodly na potřebě nedělitelnosti bezpečnosti v rámci NATO, a tedy na potřebě významnějšího zapojení Severoatlantické aliance. Zásadní potvrzení tohoto trendu se očekává od summitu NATO v Bukurešti v dubnu příštího roku. „Mám ze setkání velmi dobrý pocit. Výrazně jsme se shodli na důležitosti budování systému protiraketové obrany i na nezbytnosti budoucího propojování obranných systémů v rámci NATO. Od amerických kongresmanů jsme také slyšeli jednoznačné ujištění, že podpora budování systému protiraketové obrany jde v Kongresu napříč politickými stranami,“ uvedl po přijetí americké delegace náměstek Pojar.

17.9. Ministr zahraničních věcí ČR Schwarzenberg přijal iráckého ministra zahraničních věcí Zibarího

Ministr zahraničních věcí ČR Karel Schwarzenberg přijal v Černínském paláci iráckého ministra zahraničních věcí Hošjara Zibarího. Jednání se soustředila na

současnou situaci v Iráku, její další vývoj, podíl České republiky v procesu transformace irácké společnosti a možné zapojení českých firem a dalších subjektů do rekonstrukce Iráku. Byla diskutována i aktuální situace v regionu Blízkého východu. Během návštěvy bylo podepsáno Memorandum o porozumění a spolupráci mezi Ministerstvem zahraničních věcí České republiky a Ministerstvem zahraničních věcí Irácké republiky.

18.9. Ministr zahraničí se sešel se svým malajským protějškem

Ministr zahraničních věcí ČR Karel Schwarzenberg se sešel s ministrem zahraničních věcí Malajsie Serim Syedem Hamidem Albarem. Hlavními tématy jednání byly mj. možnosti studia Malajců v České republice, spolupráce v oblasti turistického ruchu či rozvoj obchodní výměny. Dotkli se také vztahů EU a Asie a situace lidských práv v Barmě.

"Malajci mají velký zájem o studium v ČR a podnikání v cestovním ruchu," uvedl Karel Schwarzenberg po setkání v Černínském paláci. V ekonomické rovině by Češi mohli v budoucnu uplatnit v Malajsii své zkušenosti s výstavbou a provozem elektráren, turbínami či v oblasti životního prostředí.

Albar uvedl, že by si přál, kdyby do Malajsie přijeli čeští podnikatelé. Na návštěvu pozval také českého ministra Schwarzenberga. Hledá se rovněž termín cesty premiéra Mirka Topolánka, dodal.

ČR do Malajsie vyváží například rozmnožovací, obráběcí a pletací stroje a piana, dováží naopak tradiční místní suroviny a kancelářskou, výpočetní a audiovizuální techniku. Obchodní výměna mezi Českem a Malajsií v posledních letech roste, Česko má však výrazný deficit. Loni české firmy do této asijské země vyvezly zboží v hodnotě 54,8 milionu dolarů (asi 1,1 miliardy korun), naopak dovoz z Malajsie činil 618 milionů dolarů (asi 12,2 miliardy korun).

Malajsie se řadí spolu s Čínou a Japonskem k největším obchodním partnerům ČR v tomto teritoriu.

Albar je v Praze poprvé, s ministrem Schwarzenbergem se ale v minulosti již několikrát setkal v rámci jednání ministrů asijských zemí a členských zemí EU. "Je jedním z těch, kteří dali mnoho impulsů a starali se, aby dialog mezi Asií a Evropou byl plodný," prohlásil o svém partnerovi Schwarzenberg.

20.9. Česko předalo humanitární dar postiženému Moldavsku

Velvyslanec ČR v Moldavské republice Petr Kypr předal moldavským orgánům humanitární dar České republiky ke zmírnění následků katastrofálního sucha - 420 tun pšenice. Na žádost české strany bylo osivo rozděleno v nejpostiženějších oblastech. Česká pomoc, která fyzicky dorazila do Moldavska na výzvu tamější vlády k mezinárodnímu společenství jako vůbec první, výrazně ztlumí dopady letošního sucha na příští sklizeň. Moldavsko patří mezi prioritní země České zahraniční rozvojové spolupráce.

25.9. Klaus i Schwarzenberg optimističtí k volbám do Rady bezpečnosti

Z jednání s vrcholnými představiteli dalších států o podpoře české kandidatury do Rady bezpečnosti OSN má český prezident Václav Klaus dobrý pocit. "Principiálně je ten ohlas pozitivní a naše země je respektována," řekl českým novinářům v New Yorku, kde se účastní zasedání Valného shromáždění OSN.

Klaus a ministr zahraničí Karel Schwarzenberg se soustředí především na země, které se zatím nerozhodly, komu dají hlas. Protikandidátem České republiky je při volbách do RB OSN Chorvatsko.

Při jednáních čeští představitelé podle Klause prezentují Českou republiku jako "spolehlivou, standardní, stabilizovanou" zemi, která se velmi aktivně účastní nejrůznějších misí OSN. Představují ji i jako zemi, která vede velmi spořádaný život a chová se předvídatelně, řekl Klaus.

Schwarzenberg vidí šance České republiky na zvolení "poměrně dobře". "Nicméně riziko je vždy," řekl. Chorvatsko je podle něho silný soupeř, který na prosazení své kandidatury soustavně pracoval.

Podporu získává Česká republika díky svým dlouhodobým partnerským vazbám, případně ji dostává proto, že je považována za stabilní členskou zemi EU, uvedl šéf české diplomacie. Významná je také podle něho skutečnost, že ČR bude v prvním pololetí 2009 předsedat EU.

Členské státy Evropské unie v těchto případech nehlasují jednotně, řekl na dotaz ČTK. Některé státy už kvůli svým vazbám nebo poloze slíbily hlas Chorvatsku. "V tom nemá EU jednotný postoj," konstatoval.

Pětice nestálých členů Rady bezpečnosti se bude volit na zasedání Valného shromáždění OSN 16. října. Česká republika nebo Chorvatsko vystřídají v radě Slovensko, jemuž dvouletý mandát vyprší koncem letošního roku.

Prezident Klaus se ještě zúčastnil jednání o lidských právech, které svolal americký prezident George Bush. Večer SELČ měl pak na programu přednášku o problematice klimatických změn pro americkou organizaci Rada pro zahraniční vztahy.

26.9. *Karel Schwarzenberg v New Yorku lobbuje za členství ČR v RB OSN

Ministr zahraničních věcí Karel Schwarzenberg v rámci 62. zasedání Valného shromáždění OSN od pondělka 24. 9. 2007 získává hlasy pro kandidaturu České republiky na pozici nestálého člena Rady bezpečnosti OSN.

Protikandidátem České republiky je při volbách do RB OSN Chorvatsko. Ministr Schwarzenberg vidí šance České republiky na zvolení "poměrně dobře". Chorvatsko je podle něho silný soupeř, který na prosazení své kandidatury soustavně pracoval. Některé státy se o tom, koho podpoří, podle něj nakonec rozhodnou na poslední chvíli.

Podporu získává Česká republika díky svým dlouhodobým partnerským vazbám, případně ji dostává proto, že je považována za stabilní členskou zemi EU, uvedl ministr. Významná je také podle něho skutečnost, že ČR bude v prvním pololetí 2009 předsedat EU.

Volba nových nestálých členů Rady bezpečnosti bude probíhat na zasedání valného shromáždění OSN 16. října. Česká republika nebo Chorvatsko vystřídají v RB Slovensko, jemuž dvouletý mandát vyprší koncem letošního roku.

28.9. Náklady na členství v RB OSN podle Schwarzenberga několik milionů

Náklady na případné členství České republiky v Radě bezpečnosti OSN předpokládá šéf české diplomacie Karel Schwarzenberg ve výši několika milionů korun. "I pro velmi skromný rozpočet ministerstva zahraničí je to stravitelné," řekl ČTK v New Yorku, kde zakončil sérii schůzek na okraj zasedání Valného shromáždění OSN věnovaných především získávání podpory pro českou kandidaturu do Rady bezpečnosti.

"Máme připravené diplomaty, které bychom poslali do New Yorku jako posily, máme domluvené pronájmy dodatečných prostor," uvedl.

Česká republika usiluje o zvolení za nestálého člena rady na příští dva roky. Volby se budou konat 16. října.

Šance na úspěch vidí Schwarzenberg po týdnu rozhovorů, do nichž se v New Yorku po tři dny zapojil také prezident Václav Klaus, optimisticky, i když zároveň upozorňuje, že výsledek není jistý. "Máme spoustu nakloněných států, ale neodvážím se říci, že máme vyhráno," konstatoval.

Chorvatsko, které kandiduje proti České republice, "pracuje na zvolení stejně intenzivně jako my", uvedl. Oficiální jednání s Chorvaty česká delegace nevedla.

V prvním kole voleb by podle diplomatických zdrojů mohla Česká republika získat nejvíc hlasů, i když to zřejmě nebude potřebná dvoutřetinová většina 128 hlasů. Rozhodující budou následná kola, k jejichž úspěchu by mohla přispět zvažovaná přítomnost českého ministerského předsedy Mirka Topolánka a vicepremiéra Martina Bursíka na volebním zasedání v New Yorku.

Schwarzenberg je přesvědčen, že členství v RB OSN v době českého předsednictví v Evropské unii v prvním pololetí 2009 by bylo všestranně výhodné. "Synergie existuje. Na obou úrovních máme více informací, větší vliv a více styků. Proto jsme o tyto souběžné kandidatury usilovali," prohlásil. Předsednictví v EU přidá váhy českému hlasu v Radě bezpečnosti, naopak do EU může česká diplomacie přinést poznatky z RB OSN, které jinak mají jen stálí členové rady Británie a Francie, vysvětlil ministr.

Během zasedání Valného shromáždění se Schwarzenberg několikrát setkal s ministry zahraničí ostatních členských států EU, s nimž se také sešel ke společnému rozhovoru s americkou ministryní zahraničí Condoleezou Riceovou. Podobné jednání se v New Yorku uskutečnilo i se šéfem ruské diplomacie Sergejem Lavrovem.

ČESKÁ ZAHRANIČNÍ AKTIVITA NA DALŠÍCH ÚROVNÍCH

4.9. Havel pobouřil Polsko návrhem, aby na volby dohlíželi pozorovatelé

Bývalý český prezident Václav Havel pobouřil podle polského listu Rzeczpospolita polské politiky. Při prezentaci své knihy Prosím stručně v jihopolském Krakově řekl, že sice nesleduje pečlivě současné dění v Polsku, ale že by se zde měly co nejrychleji uskutečnit předčasné volby, nad jejichž průběhem by bděli mezinárodní pozorovatelé. Tento nápad rozladil polské politiky bez ohledu na stranickou příslušnost, napsala Rzeczpospolita. Havel myšlenku kontroly voleb obhajoval ve vyjádření pro list Gazeta Wyborcza, nicméně se omluvil, pokud si někdo jeho slova vyložil jako urážku.

"Působí to na mě dojmem, že by co nejrychleji měly být svobodné volby. A domnívám se, že by bylo v zájmu všech Poláků a polské demokracie, kdyby byli přizváni mezinárodní pozorovatelé," prohlásil v Krakově Havel podle záznamu Českého rozhlasu. Dodal, že předčasné volby ani přizvání pozorovatelů nejsou žádná ostuda.

"Pakliže v Polsku tuto moji okrajovou zmínku pochopil někdo jako útok na polskou demokracii, pochybnost o polské demokracii či dokonce urážku Poláků, pak mě to samozřejmě velmi mrzí a velmi se omlouvám," uvedl Havel ve vyjádření pro list Gazeta Wyborcza, které ČTK poskytla Havlova kancelář.

"Ale já si myslím, že opravdu neexistují dva druhy demokracií, jedny nedokonalé, které potřebují pozorovatele, a jedny dokonalé, které je nepotřebují a které dokonce myšlenku na svou kontrolu považují za urážlivou," uvedl pro list Gazeta Wyborcza exprezident. Dodal, že vysílání pozorovatelů na volby patří k dobrým mezinárodním zvykům a že každá vzájemná kontrola, je-li solidní, bez zlého úmyslu a bez předem hotového závěru, "je v našem společném zájmu".

Havlův tajemník Hladík dříve ČTK řekl, že nevidí důvod glosovát reakce polských politiků a polského tisku na vyjádření českého exprezidenta. "Komentovat to už nebudeme, zaznamenali jsme pozitivní i negativní reakce," řekl.

Bývalý polský prezident a kritik současné vlády Lech Walesa deníku Rzeczpospolita řekl, že je dobře, že soused, známý politik, se zajímá o dění v Polsku. "Ale myslím, že si poradíme sami. Nehrozí nám nic podobného, co lze zaznamenat ve třetím světě nebo v diktaturách," komentoval Havlova slova.

Senátor vládní strany Právo a spravedlnost Zbigniew Romaszewski v souvislosti s Havlovým vystoupením v Krakově uvedl, že výrok někdejší české hlavy státu není na místě. "Je mi to líto, protože Havla trochu znám. Vždycky jsem si ho velmi vážil," řekl. Mnoho polských politiků si podle deníku Rzeczpospolita myslí, že Havel je zřejmě špatně informován o současné situaci u severního souseda Česka. Komentátor listu napsal, že část polské radikální opozice chce využít kontakty z minulosti k vlastnímu prospěchu, využila tak prý i Havlovy nevědomosti.

Místopředseda české vlády Alexandr Vondra polskému listu řekl, že nepozoruje ohrožení demokracie v Polsku. Podle něj není nutné zvát mezinárodní pozorovatele na polské volby. Podobně se vyjádřili další čeští politici a odborníci. "Myslím, že to Havel přehnal," řekl deníku politolog Rudolf Kučera. Podle něj to, co se děje v Polsku, nemá charakter dramatické politické krize.

10.9. Předseda ČSSD přijal delegaci bavorské SPD

Předseda ČSSD Jiří Paroubek se v Lidovém domě sešel s delegací bavorské SPD. Setkání byli přítomni předseda frakce SPD v zemském sněmu Franz Maget, jeho zástupce a poslanec Thomas Beyer, poslanec Linus Foerster a mluvčí frakce Michael Langer.

Předseda ČSSD zdůraznil, nakolik jsou pro sociální demokracii vztahy s SPD důležité. Řešila se také možnost rozšíření hospodářské spolupráce mezi ČR a Bavorskem a spolupráce mezi obchodními a průmyslovými komorami měst, kde mají ČSSD a SPD starosty a primátory, například Brno, Ostrava, Mnichov a Norimberk. Účastníci jednání se vzájemně shodli i na odmítavém postoji ke zřízení americké radarové stanice v ČR.

14.9. Mezinárodní konference "Zvýšení evropské konkurenceschopnosti v 21.století: role EU" v Praze

V pátek 14.9.2007 se v Praze uskutečnila mezinárodní konference "Zvýšení evropské konkurenceschopnosti v 21.století: role EU", kterou pořádala ODS společně s britskou Konzervativní stranou pod hlavičkou MER a pod společnou záštitou Alexandra Vondry, místopředsedy vlády ČR pro evropské záležitosti a Williama Hagua, stínového ministra zahraničí Britské konzervativní strany.

Konference se ve třech tématických blocích zabývala zejména problematikou negativních dopadů unijní regulace a evropského protekcionismu na konkurenceschopnost EU a jejích členských států či aktuálními iniciativami Evropské komise, které v sobě ukrývají nebezpečí daňové harmonizace na úrovni EU.

V diskusi mimo jiné vystoupil ministr průmyslu a obchodu Martin Říman, prezident Svazu průmyslu a dopravy Jaroslav Míl, analytik Goldman and Sachs Vladimír Dlouhý nebo například mluvčí liberální holandské strany VVD pro evropské otázky poslanec Han ten Broeke.

William Hague konstatoval, že britská Konzervativní strana sdílí s českou Občanskou demokratickou stranou víru v tutéž Evropu. "Po volbách v roce 2009 chceme mít vlastní stranu. Ze spojení EPP-ED chceme odpojit právě tu druhou část," uvedl W. Hague. "Chceme obhajovat Evropu, v níž věříme. Flexibilní, globální a méně federalistickou. A ODS má na takové věci jasné názory. Chceme zkrátka vytvořit základnu pro lidi, kteří takové myšlenky sdílejí," dodal W. Hague. Zároveň zdůraznil, že o nové reformní smlouvě Evropské unie by se mělo v Británii konat referendum.

Účastníci diskuse se shodli, že mezi hlavní brzdy ekonomického rozvoje Evropy patří přílišná daňová zátěž, přeregulovanost evropské ekonomiky a přemrštěné ochranářství.

15.9. Organizace Člověk v tísní otevřela nemocnici v Afghánistánu

Novou kliniku v obci Pas Púl v afghánské provincii Badachšán otevřela česká humanitární organizace Člověk v tísní. Nemocnice bude sloužit regionu s 18.600 obyvateli a denně ošetří až padesát pacientů, informovala organizace v tiskovém prohlášení zaslaném ČTK.

"Největším problémem v tomto vzdáleném a špatně dostupném kraji jsou průjmová onemocnění a infekce z nedostatku čisté vody," uvedl koordinátor projektu Jan Faltus. Stavba vznikla ve spolupráci společnosti Člověk v tísní a švýcarské organizace Medair. Celý projekt financovalo české ministerstvo zahraničních věcí.

"V této oblasti stavbu kliniky nechtěl nikdo financovat," uvedla koordinátorka Medairu Laura Patterson.

Osmičlenný personál nemocnice se stěhuje ze staré hliněné budovy do nového prostředí a k dispozici bude mít zasklená okna, tekoucí vodu a elektrickou energii, vymoženosti v tomto regionu nevídané.

V oblasti neexistuje infrastruktura, úmrtnost dětí je vysoká a sebemenší výkyv počasí způsobuje nedostatek potravin. Region mají na starosti čeští vojáci, kteří sem v rámci služby v Provinčních rekonstrukčních týmech (PRT) pravidelně dojíždějí.

19.9. Iva Procházková dostala v Německu cenu za literaturu pro mládež

Německou Cenu Friedricha Gerstäckera za literaturu pro mládež letos dostala česká spisovatelka Iva Procházková za knihu Tanec trosečníků. Na svých internetových stránkách to oznámilo město Braunschweig, které cenu každé dva roky uděluje. Procházková je vůbec první českou autorkou, která toto nejstarší ocenění za literaturu pro mládež v Německu obdržela.

Čtyřiapadesátiletá rodačka z Olomouce cenu převezme při slavnostním udělení 15. listopadu v Braunschweigu. Spolu s ní dostane také šek na 6500 eur (asi 180.000 Kč).

Knih Tanec trosečníků, která v Česku vyšla loni v nakladatelství Albatros, líčí na pozadí smrtící pandemie osudy chlapce Mojžíra, který vyrostl v dětském domově. "Autorka s mimořádnou vyprávěcí a vyjadřovací schopností...napsala hutný text, který je vysoce aktuální a pro mladé čtenáře napínavý, strhující a zábavný," zdůvodnila podle agentury DPA porota udělení ceny české spisovatelce.

Procházková je v současnosti jednou z nejúspěšnějších českých autorek literatury pro děti a mládež. Na svém kontě má více než desítku knih.

Město Braunschweig toto ocenění předává pravidelně od roku 1947. Je určena autorům, kteří mladým a dospívajícím čtenářům zprostředkovávají myšlenky tolerance a otevřenosti vůči jiným tradicím, vyznáním, rasám a názorům. Nese jméno německého spisovatele a cestovatele z 19. století Friedricha Gerstäckera, který závěr života prožil právě v tomto dolnosaském městě.

20.9. České oběti nacismu jsou nespokojené s přístupem Německa

Nadační fond Česká rada pro oběti nacismu (ČRON) si postěžoval, že německá vláda ze svého programu odškodnění lidí nasazených na práci v ghettech stále vylučuje české žadatele. Fond reagoval na to, že spolková vláda ve středu 19. 9. 2007 sice plošně uznala utrpení lidí donucených zůstat v židovských ghettech, na konkrétní finanční pomoc však žadatelé z Česka pravděpodobně nebudou mít nárok. Schválené humanitární platby v paušální výši 2000 eur na osobu (asi 55.000 korun) se mají podle německého ministerstva financí týkat "přibližně 50.000 oprávněných", kteří byli nuceni zůstat v ghettech a pracovat tam pro nacistickou říši.

Směrnice ministerstva počítá pouze s odškodněním obětí na území nacistického Německa, a to těch, které dosud odškodněny nebyly v rámci jiných programů.

ČRON ve svém prohlášení ale tvrdí, že nová pravidla stále vylučují z možnosti odškodnění české žadatele. Podle člena správní rady fondu Martina Thiela jsou kritéria směrnice "nejasná, restriktivní a neumožňují českým žadatelům dosáhnout spravedlivé kompenzace za práce v ghettu".

V České republice podle ČRON doposud žije asi 800 oprávněných osob, které během války pracovaly v ghettech pro nacistické Německo. Naprostá většina jejich žádostí byla v roce 2004 odmítnuta německým důchodovým úřadem v Landshutu a jsou v odvolacím řízení.

Podle předsedy ČRON Oldřicha Stránského německé úřady doposud české žádosti odmítaly z formálních důvodů. "Doufám, že nyní německá vláda upraví kritéria způsobem, který umožní našim obětem získat důchod, nebo alespoň humanitární platbu," dodal Stránský.

21.9. Exprezident Havel po peripetích převzal cenu Mezinárodní ligy humanistů

Bývalý český prezident Václav Havel ve čtvrtek večer 20. 9. 2007 v zastoupení převzal letošní cenu Mezinárodní ligy humanistů (ILH), jejíž udělení na jaře kvůli

výběru laureátů provázely hlasité protesty. O ceně ILH rozhodla už v květnu; tehdy se však Havel od ocenění distancoval a cenu odmítl převzít, protože ji měli získat také kontroverzní černohorský premiér Milo Djukanović a jeho socialistický spojenec Svetozar Marović obviňovaní ze spolupráce s režimem Slobodana Miloševiče.

Kromě Havla nyní cenu za humanismus získali také bývalý slovinský prezident Milan Kučan, makedonský exprezident Kiro Gligorov a současný chorvatský prezident Stjepan Mesić.

Mezinárodní liga humanistů původně chtěla jako "humanisty 20. století" ocenit kromě Havla, Kučana a Gligorova také Djukanoviče a Maroviče. Skupina černohorských intelektuálů ale vzápětí trojici tehdejších laureátů vyzvala, aby se od dvou černohorských oceněných distancovali. Podle nich jsou totiž Djukanović i Marović politici, kteří se zapletli s režimem Slobodana Miloševiče.

Havel ani jeho někdejší kolegové ze Slovinska a Makedonie si pak ocenění skutečně nepřevzali a v dopise ILH napsali, že by neradi sehráli "disharmonickou roli" ve vnitropolitické situaci v Černé Hoře.

"Ocenění se... dohodli, že cenu převezmou později a na neutrální půdě," vysvětlil jejich krok Havlův tajemník Jakub Hladík.

Liga se posléze rozhodla Djukanoviče a Maroviče ze seznamu laureátů vyřadit a ocenění předat nikoli v Černé Hoře, ale v Bosně.

Bývalý český prezident se slavnostního předání ceny v Sarajevu kvůli lehké zdravotní indispozici osobně nezúčastnil. Cenu za něj převzal český velvyslanec v Bosně a Hercegovině Jiří Kuděla.

Mezinárodní liga humanistů byla založena v roce 1974 v Dubrovniku. Za 30 let existence ocenila téměř 20 osobností, mezi nimiž bylo i několik nositelů Nobelovy ceny.

25.9. Předseda ČSSD se sešel s britským premiérem Brownem

Předseda ČSSD Jiří Paroubek se na výroční konferenci Labouristické strany v Bournemouthu sešel s lídrem této strany a premiérem britské vlády Gordonem Brownem. Na pracovní schůzce oba politici hovořili o hlavních politických tématech konference labouristů, o možnostech spolupráce Labouristické strany a České strany sociálně demokratické. Předběžně se dohodli na příštím pracovním setkání v Londýně, na kterém budou projednávat především otázky Evropské unie.

Jiří Paroubek se krátce sešel také s několika ministry labouristické strany, především s Harriet Harmanovou - ministryní pro ženy a zástupkyní lídra labouristické strany Gordona Browna nebo Jamesem Purnellem, ministrem kultury a médií. Sešel se také s ministry Andy Burnhamem a Geoffem Hoonem.

26.9. Havel: Kvůli klimatickým změnám není ohrožena planeta, ale lidstvo

Bývalý český prezident Václav Havel se ve vydání listu International Herald Tribune (IHT) vyslovil ke sporné otázce změn světového klimatu a jejich dopadů na planetu. Podle Havla jsou proměny klimatu na Zemi zřejmé, o její budoucnost se ale neobává. V ohrožení totiž není planeta, ale lidstvo, tvrdí exprezident.

Havlův článek vyšel dva dny poté, co se v New Yorku uskutečnila konference světových představitelů k problematice globálního oteplování. Za Česko na ní vystoupil současný prezident Václav Klaus, který označil zvyšování globálních teplot v historickém kontextu za malé a jeho důsledky na lidskou činnost za zanedbatelné. Potencionální hrozby vyplývající z oteplování se podle něj navíc dosud nepodařily vědecky ověřit.

Klausův předchůdce v úřadě české hlavy státu se naopak domnívá, že "nemůžeme donekonečna klamat sami sebe, že není nic špatně, a nemůžeme si radostně užívat konzumního života a přitom ignorovat klimatické hrozby a odsouvat jejich řešení". Žádná globální katastrofa podle něj pravděpodobně v nejbližší době nehrozí, neměli bychom ale zapomínat na budoucí generace, upozorňuje podle IHT Havel, který se k ekologické tématice veřejně vyjadřuje jen zřídka.

Český státník a dramatik si netroufá odhadnout dopady možných klimatických změn, připomíná ale, že podnebí není "kyvadlo, které se po nějaké době znovu vrátí do původní polohy". Světové klima se podle něj také již nikdy nevrátí do stadia, v němž bylo před 50 nebo 5000 lety, ale změní se do nového stavu. "I když je tato změna pozvolná, neznamena to, že neohrožuje život," upozorňuje exprezident.

Neobává se proto o osud samotné planety, ale lidí, kteří ji budou obývat. "Byla tu před námi a s největší pravděpodobností tu bude i po nás. ... V důsledku naší činnosti a naší nezodpovědnosti ale nemusí pro nás zbýt v tomto klimatickém systému místo," tvrdí Havel, podle něhož by vedle technologické regulace měl být stejný důraz kladen i na vzdělávání a ekologickou výchovu.

27.9. Režisér Menzel získal v Izraeli cenu za celoživotní dílo

Český režisér Jiří Menzel získal ocenění za celoživotní dílo na mezinárodním filmovém festivalu v izraelské Haifě. ČTK to sdělil kulturní a tiskový atašé českého velvyslanectví v Tel Avivu Robert Řehák.

Na festivalu se promítalo několik Menzelových filmů, například *Ostře sledované vlaky* nebo *Obsluhoval jsem anglického krále*.

Právě "*Anglického krále*" vyslali členové České filmové a televizní akademie do boje o nominace na prestižního Oscara v kategorii Nejlepší cizojazyčný film. Nominované snímky jubilejního 80. ročníku budou oznámeny 22. ledna, vítězové budou vyhlášeni v Los Angeles 24. února.

Menzel už jednoho Oscara má, a to za *Ostře sledované vlaky*. Prestižní sošku získal v roce 1967.

28.9. Havel v rakouském listu žádá pomoc pro barmské mnichy

Bývalý československý a český prezident Václav Havel v příspěvku pro rakouský list *Der Standard* ostře kritizuje mezinárodní společenství za to, že "nechalo Barmu na holičkách", a žádá okamžitou všestrannou podporu pro barmské mnichy.

"Nynější krize v Barmě se připravovala dlouhé roky, a přesto je velká většina zemí zjevně vývojem událostí překvapena a nemá tušení, co dělat," píše Havel a ptá se: "Kolikrát se to už v minulosti v různých částech světa stalo?"

"Téměř denně slyšíme na různých mezinárodních a vědeckých konferencích po celém světě učené debaty o lidských právech a emocionální proklamace na jejich obranu. Jak je potom možné, že mezinárodní společenství není schopno účinné reakce, která by zabránila vojenským vládcům Barmy, aby stupňovali násilí proti buddhistickým chrámům?"

"Již desítky let se mezinárodní společenství pře o to, jak reformovat OSN, aby mohla bránit lidskou důstojnost v konfliktech, jako je ten nynější v Barmě nebo v súdánském Dárfúru. Nejsou to oběti útlaču, které ztrácejí svou důstojnost, ale spíše mezinárodní společenství, jehož chybějící akceschopnost vede k tomu, že musí bezmocně přihlížet, jak jsou oběti ponechávány svému osudu."

"Diktátoři tohoto světa přirozeně přesně vědí, jak mají interpretovat nedostatečnou vůli světového společenství a jeho neschopnost přijmout koordinovaná opatření. Co

jiného to pro ně může znamenat než úplné potvrzení statu quo a možnosti pokračovat beztržně v dosavadním počínání?"

"Bez rozsáhlé a koordinované mezinárodní podpory v politické, hospodářské a mediální oblasti mohou být odvážní mniši a s nimi celý vývoj v Barmě velmi rychle vrženi o dvě desítky let zpět," varuje Havel.

Obsah:

PREZIDENT ČESKÉ REPUBLIKY	1
PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY POSLANECKÁ SNĚMOVNA	8
PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY SENÁT	12
VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY	16
MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ	26
ČESKÁ ZAHRANIČNÍ AKTIVITA NA DALŠÍCH ÚROVNÍCH	34

Není-li u jednotlivých příspěvků uvedeno jinak, bylo použito informací ze zdrojů ČTK

ISSN 1210-5619

Zahraniční politika České republiky – Data.
Vydává odbor administrativy a zpracování informací
Ministerstva zahraničních věcí ČR, Praha.
Odpovědný redaktor PhDr. Vladimír Chaloupka